

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Karácsonyra.

A nagyravágyás ingerétől zaklatott, a megélhetés gondjaitól sarkalt emberek, csak akkor döbbennek meg, midőn hallják az angyaltól: *Hirdetek nektek nagy örömet!*

Vajjon képesek-e emez örvendetes kijelentésnek örvendezni azok, akik a rideg ész parancsára hallgatnak. Igen sok ember örül a karácsony megérkeztének, de nem azért, mintha a keleti bölcsekkel, a hívő pásztorokkal együtt a betlehemi jászolbölcsöt akarnák felkeresni, hogy tiszteletet tegyenek a világ született fejedelmének. Örül a legtöbb ember, mert a vallásos áhitatra rendelt ünnepi napokat, lakmározásokat, vidám összejövetelek mellett tölthetik el. Még a legszegényebb ember is összeszerez annyit, hogy módjában legyen az élet gondjait csengő poharakba temetni.

Gyászba öltözve nézi a vallás a mai emberek vallástalanságát, akikre nézve az ünnep arra való, hogy a divat bemutatkozzék, hogy hírlapilag nyugtázott jótékonyt gyakoroljanak. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy minden emberből kihalt a vallásosság. Nem is mondhatjuk, mert vannak, akik lelki örömmel,

szent áhitattal veszik az örvendetes hirt: *„Született nektek a megváltó!”*

Tudjuk, érezzük, hogy a megélhetés nehéz, de azt is tudjuk, hogy épen azért él a legtöbb ember nehezen, mert nem vallásban keres és talál megnyugvást. A mai emberek legtöbbször a nagyravágyás viszketegétől szenved. A legtöbb ember hirnévre szomjazik, több akar lenni, mint amennyire képes. Vagyon és állás után mérlegelik az emberek értékét. Ez a tudat aztán lázba ejti, fáradhatlan tevékenységre serkenti azokat, akik a boldogságot, a világ becsültetését a vagyontól feltételezik.

Midőn a legtöbb ember a vagyont küzd, feledi, hogy az embernek arra is szüksége van, miszerint a vallással, az Üdvezítő tanáival, a szívből eredő jótékonytággal is foglalkozzék. Mi jól esik, ha a gondtól sanyargatott ember, legalább rövidke időre feledi, hogy az embernek nem egyedüli célja, mennél több vagyont szerezni. Mily felemelő, mily jóleső annak elgondolása, hogy van hajlék, van istenháza, ahol gazdag és szegény elférnek egymás mellett, ahol az isteni kegyelem vigasztal, gyógyít, ahol az Üdvezítő szeretettel ölel keblére minden bennebizót. Ezek megértik az angyalt: *hirdetek nektek örömet.* Ezek keresik a jászolbölcsöt, ezek

szíveiket, hálájukat csatolják a keleti vándorok ajándékához.

A karácsony öröme, sokakat boldogít. A vallásos és vagyonos ember, az érző, a jótékonytágra hivatott női szív, ilyenkor boldog igazán. Boldog nemcsak azért, mert a született Jézust fogadja, hanem azért is, mert a nélkülözőket segíti, az árvák könyeit felszárasztja. Ezekre nézve a szeretett ünnepe a karácsony.

A Gondviselő azért teremtett érző szíveket, azért oltotta a szívekbe az emberszeretetet, hogy a karácsonyt a jótékonytággal ünnepevé avassuk. De mi is volna azon szegényekkel, azon szerencsétlen árvákkal, akikről édesanyjai figyelem, szülei szeretet nem gondoskodik, ha nem volnának emberek, érző emberek, akik a hideg szobákban, könnyű ruházatban, éhezve didergő árvákról, betegségtől levert özvegyekről, magukkal tehetetlen aggokról gondoskodnak. Vannak, akik nem állítanak cégért a jótékonytágnak, akiknek balkezők nem tudja, mi jót cselekszik jobbkezők, akik a nyilvános nyugtázást nem keresik, nem óhajtják.

Ezekkel ünneplünk mi. Az ezek ünneplése szenteli meg a karácsonyt. Az ezek társaságában keressük a betlehemi jászolbölcsöt. Ezek között nem találunk sem Pétereket, sem Judásokat.

T A R C A.

Apemantusok.

Abu-sefák, az arab puszták zengő szavu bölcsé, rég kint nyugszik már a pálmák alatt, ahová küldötte őt görbe késével Hafiz a bülbüldalu, meséi közül azonban fönmaradt néhány, amiket följegyzett az ő iródeákja, akinek a nevét azonban nem tudom. Nem mintha nem lett volna neve ez ifjunak, hanem mert én nem tartottam érdemesnek kibetűzni azt az ékesen megírott viasztáblák széléről. Mert hiszen az iródeák nem sokkal több nádnál, amivel ír és bizony kevesebb, mint a papyrus, amire írja a meséket.

Egyszer, — mond az öregbetűs ócska lap, — künn ültek Abu-Sefákkal a pálmák alatt. Egy csillagsugáros nyári éjszakán, mikor az arabiai ég olyan sötétkék volt, mint a legszebb asszony szeméi, és úgy égtek rajta a csillagok, mint — megint csak a legszebb asszony szeméi. A levegő telve volt a nyíló lótvirágok édes illatával és az éjszaka bűbajos, álmodozó hangulata, így ölelte körül a poéta lelkét, mint ahogy a sötétkék

szemü, édes ajku Nadiné puha karjai szokták Abu-Sefákat.

No igen. Hiszen Arábiában történt ez a mese, a lótvirágok és pálmák hazájában és Abu-Sefák arab bölcs volt, nem gyaur. És az arab bölcs bölcsessége nem a gyaur aggok rideg aszkézise ám, dehog. Abu-Sefák nagyon jól összetudta egyeztetni a szerelmet a bölcsességgel és a tudományt a boldogsággal. S a Nadiné kék szeméből éppen oly jól ki tudta olvasni a saját gyönyörűségét, mint az égi csillagokból a halandók sorsát. — Az arab asszonyok sem úgy gondolkoznak ám — Abu-sefák tudja mindezt, ő bölcs — mint a sápadt északi ég alatt lakó ábrándos lelkü, fehér arcú lányok, dehog. Az arab asszony szívebben hallgatja a selyemzizegést a lantpengetésnél s pásztoroknyók pusztá földjénél puhábbnak ismeri a kerevetet.

Igy aztán az iródeák álmodozott a csillagokról és lótvirágokról, az öreg Sefák pedig Nadinéről.

Különben már jól belenyult az este az éjszakába, a holdsugár fölterigette ezüstös tátyolát a palmaágakra és a bölcs még mindig mozdulatlanul feküdt a gyékényen. — Nézte a holdsugarak játékát. Azt nézte különben a poéta is. És a poéta álmodozott, sohasem látott, csak mesében hallott északi

vidékekről, ahol talán vannak ilyen selyemhaju lányok. Abu-Sefák pedig azon gondolkozott, vajjon megadja-e a syriai kalmárnak a kétszáz piasztért azért a holdsugárszínű jasmakért, amit tegnap választott nála Nadinének.

Amint fekszenek ott, im karaván tart egyszer feléjük a városból. Elöl jön a kádi, utána a törvényszolgák, közöttük megköztözve, turbán nélkül, tépett burnuszban Hasszán, a legdusabb bagdadi kalmár. A kádi mellett egy törvényszolga hozza az írott fermánt, amiben a Hasszán ítélete volt. A kádi rideg, komoly biróarccal vezette őket, a kalmár pedig reménykedve sietett az öreg bölcs elé.

Szokás volt ugyanis Bagdad városában, hogy bárha főbenjáró bűnben találtatott volna is valaki, amiért egyenes halál volt a bűnhődése, megfölebbezhette a kádi ítéletét Abu-sefákhoz. És akit a bölcs fölmentett, azon többé nem volt hatalma a kádi fermánjának.

Ezek is ilyen dologban jöttek, az elitelt kalmár a bölcsesség atyjához fölebbezett. — Ahogy megállottak az öreg előtt, a kádi meghajlott előtte földig, azután leterítette a fermánt az Abu-Sefák lábai elé, s nehogy fárassza őt az olvasással, szóval mondotta neki az esetet.

Karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkeket mélyen leszállított áruk mellett ajánlok a n. é. közönségnek.

Kérve azok megtekintését

teljes tisztelettel

EISLER KÁROLY

cipő- és divatáru kereskedő Nyiregyháza.

(Telefonszám: 114).

Lapunk egyes számonként Kiss T. Emma dohánytőzsdéjében és Hirschler Mórál kapható. Mai számunk 12 oldalra terjed.

Derengeni látjuk az eget. Látni véljük a vezérlő csillagot. Mintha máris halanánk: Ma született nektek a Megváltó. A hittel megteljesedett pásztorok Betlehembe készülnek. Jön, közeleg a karácsony. Ezt várják, óhajtva várják a hívők. — Ezt várják a gazdagok, reménnyel várják a szegények, örömmel várják a kicsinyek. Jer, jer mielőbb Üdvezítőnk születésének emlékére szentelendő magasztos ünnep. Hozd el az igaz vallásosságot, éleszd az emberszeretetet, a jótékonyt. Hadd örüljön gazdag és szegény, özvegy és árva *Krisztus Urunknak áldott születésén!*

A keresztény szocializmus.

Leuger elméjének sarjadékai: a keresztény szocialis „eszmék” hódító köruhra indultak Magyarországon. Legutóbb a „Nyirvidék” f. é. 50-ik, december 16-iki számában — „Keresztény szocializmus” cím alatt — bukkantak föl az „eszmék” egy két és fél hasábos cikk keretében. Pompás jelszó: „Keresztény szocializmus.” Pedig a keresztény szocializmus sem keresztény, sem szocializmus. Amint csinálják: csupa *contradictio in adiecto*. Megtévesztő jelszó egyfelől a vallásos hit, másfelől az elégtelenséget legyőzni akaró társadalom számára. De hát mindkettő jó jelszó. A „Keresztény” éppen úgy vonz, mint a „szocializmus.” Hogyne vonzana hát a kettő össze házasítása?

A csábító jelszavak terebélyes árnyékába ma már csakugyan nem csak a hívő és elégtelenséges lelkű, szenzációra éhes, az erősebb kirohanások iránt fogékony, könnyen hívó tömeg húzódik; de a fölkeregetett vidéki társadalom oszlopai is, akik érzik, hogy valamit tenni kellene s akiknek váltig predikálják, hogy micsoda nagy föladatak, micsoda irányító teendők várnak rájuk, a közelébe sodortatnak. Az a kis fanatikus csapat, mely a konkolyt és a sárkány fogakat elveti: kitűnő iskolából kapta a szerszámaikat. Minden idők bevált reakcionárius eszközével: a tekintélyekkel

egyébként tiszteletet keltő nevekkel dolgozik. Kurzusai műsorán és patronusai-ként repülő és nem repülő püspökök, vagy egyházi és világi tekintélyek szerepelnek. Mire ezeknek tényleges szerepére, szónoklására, előadására, agitálására kerülne a sor, ezek igen bölösen, többnyire távollétükkel tündökölnék ugyan; de hát törődnek is evvel a mozgalomnak tényleg szerepre vágyó vezetői! Ellenkezőleg. Jobban szeretnék, ha a nagy nevek viselői a kath. hierarchia látható fejei — nem inkommentálják őket. Azt a célt, hogy a keresztény szocializmus iránt a érdeklődést keltenek s e mozgalom iránt a társadalom és közélet keresztény vezetőinek figyelmét fölkeltsék — eléri a keresztény szocialis kurzusok résztvevőiként szerepeltetett egyházi és világi tekintélyekkel. Minél nagyobb mértékben érik el — annál jobb, ha a diszkrét és reklámul használt nevek viselői távol maradnak és nem szónoklataikkal, sem előadásaikkal, de még csak jelenlétükkel sem homályosítják el az apró epigonok szerepét, tekintélyét és értékét. Hiszen ha távol maradnak, szabadabb a vásár, leplezetlenebb lehet a szó, erősebb tónusban folyhat az agitálás és izgatás.

Ha a tömeg, melynek figyelmét a saját bajai és törekvései felől elterelni a főcél, a szenvedélyeire, elégtelenségére és vallásos hitére folyó spekuláció közben ezeket a külsőségeket nem veszi észre: még hagyján. De a társadalom, a közélet vidéki vezetőitől, a hatalom exposituráitól több tiszta látás volna elvárható, Ok az intelligenciát a tudást, a kormányzat felfogását és erejét képviselik. Nekik tehát a parasztfogdosásnak felülniök és az ily szándéknak diszt adniök nem volna szabad. Mit sejn változtat a dolgon, ha, mint Kolozsvárt a minap történt, utólagosan kiábrándulnak és egy pár klerikális reakcionárius ujságíró, vagy más szabadjegyes kitűnőség szocialis bölcsességét nem hajlandók a világ — vagy ország boldogító eszmék Csimborásszójának elősmerni.

Pedig hát ha más nem, hát azok a kelevények, melyek a keresztény szocializmus mérgező anyagából lépten-nyomon kifakadnak, arra inthetnek a társadalom és közélet hivatott vezetőit, hogy se kezesei, se forogatói ne legyenek a keresztény szocialis kurzusok váltóinak. Györky Ödön dr., aki ezeknek leglelkesebb s egyik legelső leszámítója volt, a napokban vitte el pár százezer koronában kifejezett ellenértéküket. A fő-főkibocsajtók egyikének azután hiába prezentálták a váltókat. A rossz fizetők, obligot felelete volt a válasz: Fedezet nincs! Korábban Violet ur, a keresztény ruhaszövetkezetnek rövid pár hét alatt kiérdemült igazgatója, semmivel sem kisebb applommal, de annál drámaibb gyorsasággal végig csinálta már ezt a dolgot.

Azonban nemcsak gazdasági téren, hanem nemzeti szempontból is megvan az elriasztó példák. Juriga ur, a mentelmi jogos képviselő-káplán az ő két esztendő államfogházát szintén oly talajon érdemelte ki, amelybe a keresztény szocializmus eresztette gyökérszállait. Ő a tótság keresztény szocialistája volt. Tehát a magyarságot támadta. *A magyarság politikája a tótok kiirtására törekszik s már csak az hiányzik, hogy kiadják a jelszót, miszerint minden tót fia a Dunába dobassék, hogy a tót faj kivesszen.* — Ezt írta Juriga — amint az igazságügy-miniszter (persze Polonyi ur) bizonyította. De a zsidóságról ugyanezt állítják — a keresztény szocializmus házalói, avval a változattal, hogy a tótok helyébe a „magyar”-okat teszik és avval a változattal, hogy ők ezért nem két évet és 1200 korona pénzbüntetést (pontosan tudom az adatokat, mivel jó magam is jelen voltam a tárgyaláson) — de egy napot sem kapnak.

A kinek nem elég a Juriga példája, annak figyelmébe ajánljuk *Tomanek Ferenc* zazrivai káplánt, akit nemzetellenes agitációja miatt éppen a napokban függesztett föl a szepesi püspök. A zazrivai káplánnak is hivei hite és elégtelensége az ereje.

— Atyám, bölcsességnek atyja, Abu-Sefák! Ime hozzád jöttünk, hogy betartsuk a törvényt és tiszteljük népünknek örök szokásait. Emez ember itt vétkező indulatában megsértette magát Alláht, amikor megölte Alláhnak egy szolgáját és vétkét még tetézte azzal, hogy legnagyobb jótevőjét ölte meg, aki néki, a vaknak, megnyitotta szemét, látóvá téve őt, a hályogos szeműt Ümidet ölte meg uram, Ümidet, az igaz szavut.

Abu-Sefák tovább nézte a holdsugarakat és nem ügyelt a kádi beszédére semmit. Az folytatta.

— Ösmered őt uram, hisz te mindenkit ismersz. Csak azért mondom el, mert kötelességem. Hasszán ő, a gazdag. Akinek felesége volt Haidé a szép. Haidét is ösmerheted uram, bárha csak hirből is. Mert szépsége hirt szerzett néki, egész Bagdadra szólót, sőt tul azon is messziföldön ismerik a Haidé szépségét. Mert Haidé nem rejti azt fátyol alá, mint kellene, sőt vétkezősen láttatja mindenkivel, aki ránézett. És tudta ezt egész Bagdad és tudták a környékbeli városok mind, csak Hasszán nem, az ő ura, mert vak volt ő, mint valami gyaur. És most végre Ümid, az

igaz szavu, fölnyitotta az ő szemét, és látóvá tette őt, a vakot. — És mit gondolsz atyám, bölcsességnek atyja, mit tett Hasszán? Elverte talán Haidét magától, mint azt megérdemelte volna? Nem. Megölte Ümidet, az igaz szavut. Nemde atyám, vétek az emberölés? Alláh előtt a legnagyobb vétek, amit ő sohasem is hoz helyre azzal, hogy feltámasztaná a megölteket. És még hozzá a jótevőjét ölte meg Hasszán. Halálra ítéltém őt atyám és tudom, te is helybenhagyod ezt.

— Elvégezted már, kádi, te sokbeszédű? Az ítélet rég készen van, Achmed fiam olvasd.

Achmed, — így hívták hát a kis póttát — bámulva nézett mesterére. Szó sem volt ma Hasszánról, Haidéről, honnan olvassa az ítéletet?

— Csak egy virágmesét mondottál ma, atyám?!

Abu-Sefák szeliden szólott kedvencére.

— Azt olvasd el, fiam. Annak a végén mondok ítéletet, előbb hallgassa meg eme rövideszü kádi az indokolást.

Achmed előkereste a viaszos táblát és olvasott.

— Egy gyermek ült a fü között egy

virágos mezőben. Ezer virág nyilott körülöttek, a levegőben madarak röpködtek, pillangók játszottak a napon, de a fiu nem látott semmit, nem ügyelt a madarak játékára, nem a lepkék táncára. Egy karcsu száru, hófehér virág állott előtte, azt bámulta imádatos-rajongó gyönyörűséggel.

— Te szép, te legszebb.

És gyönyörködve nézegette lehelet-könnyű, fodros szirmait, karcsu, egyenes szárát, harmatos levelét, s azt a különös, vakító pompás fehérségét.

Sebes szőlész jött azután, kavarta maga előtt a sivatag homokját, zúgó, sötét zápor a nyomában, a többi virágot leverte a porba, sárba vágta levelüket, összegyűrte szirmaikat, száraikat megtördelte. A fehér virág állott tovább, üdén, sértetlenül. Akkor a gyermek letérdelt eléje, önfeléd hódolattal csókolgatta minden kis levelét.

— Te jó. Te tiszta. Te erős. Neked a vihar sem árt.

Akkor arra jött egy ember, egy rideg szavu, szúrós szemű igazmondó, azok közül való, akik keresztül látnak az emberek lelkén, akik elől nincs elrejtve semmi, akik a

Karácsonyi ajándék-tárgyaknak alkalmas cikkek:

Kézimunkák, harisnyák, keztyűk, nyakkendők, zsebkendők stb. Szörme boák leszállított áron.

Kohn Ignátz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

Ezek a keresztény szocialisok különben annyira keresztények, hogy a múlt hét vasárnapján Győrött, az ottani püspök, *Széchenyi Miklós gróf* palotáját is meghajigálták. Ha céljaiknak meg nem felel, a püspök sem elég tekintély tehát nekik. Menten nemzetközi szocialistává, avagy hogy a „Nyirvidék” cikkirójának szellemes (!) kifejezésével éljek — *Izrael Jakabbá* válnak!

Hogy pedig nemcsak a kereszténységet, de a szocializmust is, hogy fogják fel ezek az urak, arról fogalmat nyújthat a marosvásárhelyi eset. *Jaros* lelkész a plébánia nagy templomában hirdette — a *Székely Ellenzék* ezt meg is vezércikkelte — hogy „csak a római kath. egyház javára tett adományokat fogadja Isten kegyesen. de pl. a református, vagy más egyházak javára adakozni egyenesen bűn, véték.

Ime, a keresztény szocializmus bő köpenye alatt ily keresztény és ily szocialis igazságokat támogat a vidéki társadalom és közélet vezető csapata. Ezeknek készíti a talajt, amikor a kurzusokat mint ünnepeken meg-megjelenik. Szóval felül jóhiszeműen. De nem vigasztalás, hogy „felül” és hogy „jó hiszeműen” ül föl. A sárkány fogak mégis kihajtanak. A társadalom bomlása, elvadulás, gyűlölködés, széthuzás, nemzeti eszmék és ideálok sárbatiprása pazdasági romlás támadnak nyomában. Nálunk még csak a tünetek vannak meg, de Ausztria már eredményeit mutatja. A nemzeti életnek akkora szétagoltsággal, mint Ausztriában, egyetlen államban sem találkozunk. És e megkezdett uton, ha mélyen belementek, nincs megállás. Ausztriában az sem ábrándítja ki a tömeget, hogy a keresztény szocialisok, a mint sokszor vették a szemükre, a parasztnak nagy marha árakat, a városi lakosságnak olcsó húst ígértek. Ez kizárja ugyan egymást, de azért mindkét csoport hisz benne és ebből származnak a legégetőbb szocialis kérdések, bár nem keresztény szocialisok, de általában szocialisok.

tudásban keresik a boldogságot nem a hitben és azt hiszik, hogy az álmok rózsás birodalmában tévelygőt joguk van nekik kiütni onnan az igazság éles, sújtó fegyverével. Megállott a gyermek előtt, éles szemével belenézett annak lelkébe, s fölényes, rideg szóval kikacagta kis hitét.

— Balga te. Te imádogd ezt a virágot? Ugyan. Hiszen szirmai gyűrűtek, szára törött, levele megfonnyadt, ágát pók mászta meg, illata rég elszált, csak te képzeld!

És levette a hályogot a rövidlátó gyermek szeméről, hogy megláthassa azt a virágot egész mivoltában. És látta akkor, hogy csakugyan tépettek a szirmok, gyűrődött a levél, pókhálós az ága, s hogy az egész virág fonnyadt, hervatag.

Az ember tovább ment, ottagyhva a gyermekét a ledölt bálványával. Már jó messzire járhatott, mikor az felocsúdott keserűségéből. S míg lábával a százaz virágot taposta, apró öklét fenyegetve rázza a távolodó Apemantus felé.

— Miért ölted meg a hitemet? Hagytál volna inkább vakon!

Eddig volt a mese. És mikor letette Ach-

Miránk is ránk köszöntenek majd a nagy szocialis kérdések — melyek se nem nemzetköziek, sem keresztények, csak nemzetiek — ha a keresztény szocializmus tovább csinálja a maga kis játékait. Amikor a Jurigák és Gyürkiek már elkövették a defektusokat, s ez róluk nagy nyilvánossággal kisült, akkor a velük való közösséget még a néppárt részéről is megtagadni: már késő. *Megelőzni* kell a bajt, a keresztény szocialis kurzusokkal, nem kell alkalmat adni arra, hogy Jurigák és Gyürkiek támadhassanak. Ugy bizony cikkiró *Wiezer József Uram!*

Asmadai.

Hogyan lehetne a jéggyár deficitjét megszüntetni.

Nyiregyháza város a jéggyárára évente körülbelül 5—6000 koronát rá fizet. A deficit összegét határozottan megállapítani nem lehet mert a berendezés nem csak jeget termel, hanem a huskamarákat is hűti, aminek ellenértéke a vágóhid bevételi összegében térül meg.

A mesterségesen előállított jég használata azonban olyan sok előnnyel jár, hogy ha az említett összegnek a többszörösét is kellene a gyártásra ráfizetni, még akkor is határozottan a mesterséges jég mellett kellene állást foglalni. Ebből azonban nem az következik, hogy a város vezetősége a gyártási költségeket ne igyekezzék apasztani és a vállalatot jövedelmi forrássá tenni.

Mielőtt tovább menénk, szükségesnek tartom a mesterséges és a természetes jég közötti különbséget kimutatni. A bakteriológia ma annyira előre haladott állapotban van, hogy a kórmező baktériumok viselkedését csak nem teljesen ismerjük. Bressy, Billang, Schwann és mások kísérleti uton bebizonyították, hogy a ragályos betegségeket okozó patogén baktériumok legnagyobb mennyiségben az állóvizekben és a talaj felsőrétegében fordulnak elő. Az is be van igazolva, hogy a földben és a vízben annál nagyobb mennyiségben találhatók fel, minél nagyobb mértékben vannak azok trágyával és más rothadó anyagokkal fertőzve. Egy köbcentiméterben 1 millióra is tehető a baktériumok száma.

Ennek megérthetése végett közlöm hogy a baktériumok keletkezésénél szaporod-

nak, amely 30—40 másodpercenként ismétlődik. Ez alapon Koch kiszámította, hogy egy csirából 3 nap alatt 47 trilió baktérium származhat, amelyeknek csak a súlya $7\frac{1}{2}$ kilogrammot tenne ki.

A körülmények azonban ritkán olyan kedvezők, hogy a szaporodás a közölt mértékben történhetne. A nedvesség hiánya a hőmérséklet meg nem felelősége, a napfény és sok más körülmény gátolhatja, sőt teljesen meg is akaszthatja a fejlődést. Ilyen esetekben a baktériumok, amelyek kedvező körülmények között 3—4 mikro hosszú és $1\frac{1}{2}$ mikro vastag pálcikákhoz hasonlíthatók spórákká alakulnak át és a végén lévő gömböcske kivételével meg semmisülnek. Megjegyzem, hogy egy mikro a miliméternek egy ezred részét képezi. A spóra ellenállása igen nagy. A lépfene baktériumát 110 C fokú hideg sem ölte meg. A többiek is mind kibírják a földön előállható természetes hideg és szárazság legnagyobb fokát is.

Ezek megismerése után el lehet képzelni hogy az állóvizekből származó jég a különféle baktériumok spóráiból milyen óriási mennyiséget tartalmaz. A spórák a jégolvadása következtében a jéggel érintkező tárgyakon meg duzzadnak és baktériumokká alakulva szaporodásnak indulnak. Ezen az uton a húst lépfenével differitisszel és a ragályos betegségek bármelyikének a baktériumával lehet fertőzni. Igaz, hogy a sütés-főzés azokat elpusztítja, de a hidegen fogyasztott ételneműekkel a szervezetbe kerülhetnek. A fertőzött élelmiszerek felfőzés által sem vesztik el mindig káros hatásukat, mert a baktériumok huzamosabb idő alatt olyan mérgező anyagokat (neurin, musckarin, amidotoxin) termelnek, amelyeket elpusztítani már nem lehet.

A talajnak csak a felszíne tartalmazza a baktériumokat. Két méter mélységben már csak elvétve sikerült azokat kimutatni. Azon alul pedig előfordulásuk kizártnak vehető; amiből önként következik, hogy a talajvizben szintén nincs baktérium. Noha előfordul ugyan, hogy a kutak vize ragályozó, de ezeknél a spóra nem a talajon át jutott a kutba, hanem a csőven, vagy a nyitott kutszájon keresztül. A mély furatu kutak vizéből gyártott jég teljesen csiramentes. Abban sem baktériumnak, sem azok spórai elő nem fordulnak.

A mesterséges jéggyárak elterjedését nagy mértékben gátolja üzemköltségüknek a magas volta. Ezekben a fagyasztó hőmérsékletet amoniáknak, kénessavnak, szénsavnak és más illanó folyékony anyagnak kigyó csövekben való elpárologtatása által állítják

medg a táblát, Hasszán leborult a bölcs elé, és hálával csókolgta a papucsát.

Atyám, bölcsességnek atyja! Hát visszadod az életemet!

— Vissza, szolgám neked pedig, kádi, te rövideszű, mondom ismét Haidé, a szép, aki megcsalta Hasszánt, de az asszonyiámitás büvös fátyolával eltakarta azt előtte, nem olyan vétkes, mint Ümid volt az igazszavu, aki széttépte azt a fátyolt és megnyitotta a boldog tévelygő szeméit. Vagy talán szegényebb ma Hasszán mint tegnap volt? És Haidé vétkesebb ma mint tegnap? Hasszán mégis ma vesztette el az ő világát. De azt Ümid vette el tőle, az igazszavu. Jegyezd meg magadnak jól kádi, hogy a halál sem fáj, ha nem tudnak róla.

És Abusefák bölcs nyugalommal ment be sátorába és nem sokára fölhangzott reszkető éneke, amint énekelte ájtatos szóval a szúrát. Nadiné kísérte, az éneket, szeliden csörgetvén hozzá a táncos nakarát.

Az mberek hazamentek mind, Acmed pedig, a kis poéta, tovább álmodozott a bölcsességről kint a hajlongó palmafák alatt, amik között úgy lebegett ahold ezüst sugára

mint a karcsutestű, csábos táncu almék-fehé vállai körül a habos, puha selyemfátyol.

Eddig vannak a szép nagy, ékes betűkkel megírott mese szavai.

A tábla széle körül azonban még apró, hangyajáráshoz hasonló sorok futnak körül, amiket elolvasni nehéz nagyon és bizonyosan nemis tudtak az öreg Sefák százötvenhét esztendő szeméi. Kibetűzven azonban én gonosz gyaur, írva találtam benne ezeket,

— Bölcs vagy atyám. bölcsességnek atyja, Abu-Sefák! És bölcsen vágtad el mai ítéletteddel hozzád vezető utját a puszták minden Apemantusának, akik fölnyitni merészeltek volna a te szeméidet, hogy látnál, engemet, és az én gyönyörűségemet, Nadinét, akinek te vásárolsz ugyan holdsugárszín jasmakot, igazi, ingyen adott csókjait azonban én szedem...

Senki se kételkedjék abban, hogy ezeket az apró betűket is Achmed maga írta.

Székely Márton.

Sirolin

Ennél az ötvözet és a kalcium, magnézium és a kalcium, valamint, jól ható.

Tüdőbetegségek, hörgek, szárazköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tár/ r és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Bas

„Roche”

Készítési módjait a gyógyszerárakban és a gyógyszertárakban lehet megkapni. — A csomagolások 4.—k. roza

elő. A cső nehezen fagyó sósvízben áll, amelyben a belebocsátott és kútvizet tartalmazó cellák tartalma pár perc alatt megfagy. A légneművé váltott anyagokat kompresszorokkal nyomják folyékonyra, van pedig a természetes állapotban folyékonyakat légritkítással elpárologtatják s így mind a két esetben mechanikai erőre van szükség. Ezt az erőt tetszés szerinti géptől (Nyiregyháza pl. villamotortól) lehet venni, amelynek üzemköltsége természetesen a helyi viszonyoktól függ. Szénbányák, vagy vizesékek közelében kicsiny, Nyiregyháza pedig tetemes. Magától érthető azonban, hogy annál kisebb, minél kevesebb meleget kell a megfagyasztandó víztől elvonni. Nyiregyháza a jéggyár kutjának a víze télen-nyáron 13—15 C. meleg. Ez azt jelenti, hogy minden liter vízből 13—15 caloria meleget kell elvonni, ha 0 fokú, vagyis fagyó kezdő vizet akarunk előállítani. Ha a felhuzott víz csak 2—3 fok meleg volna, akkor $\frac{1}{3}$ vagy $\frac{1}{6}$ -od géperővel érünk el a maihoz hasonló eredményt vagyis az üzemköltség $\frac{1}{3}$ -ödre esne alá.

A nyiregyházi kedvezőtlen viszonyok mellett egy 10—12 kilogramos jégtömb a városnak legalább 30 fillérjébe van, amelyet 14—24 fillérjével árusít. Számításomnak alapjául azonban kilogrammonként csak 2 fillért veszek. Ezzel szemben a természetes jégnek télben való beszerzése, métermázsánként nem kerül 20 fillérbe. Az elraktározott jégnek körülbelül a fele azonban kárba vész s így egy mm. jég nyárközepén felhasználva (a jégverem fenntartásának költségeit számításon kívül hagyva) 40 fillérbe jön. A mesterséges jég 2 koronás előállítás költséggel szemben tehát 40 fillér szerepel.

A természetes jégnek élelmiszerek hűtésére való felhasználását joggal lehet Isten kísértésnek venni; az azonban pazarlás számában megy, hogy a rendelkezésre álló olcsó anyagnak mesterséges jéggyártásánál való felhasználását még eddig sehol sem kísérelték meg. Felvetem én tehát az eszmét és kérem Nyiregyháza város közjéért lelkesedő polgármesterét, hogy javaslatomat — az előzetesen be kért szakértői véleményekkel együtt — terjessze az ujdonságok iránt érzékkel bíró képviselőtestület elé. A kritikát nyugodtan várom, mert az általam javasolt rendszer minden egyes része külön-külön már kiván próbálva s így az ismert dolgoknak új célból általam történt csoportosítása bizonytalan eredményekkel nem jár.

Számításom szerint az 5—6000 korona deficitellenében könnyen lehetne 5—6000 kor. jövedelmet biztosítani, ha a természetes jég eltartására jégházat nem kellene építeni. Ez az összeg a közki költség kivetésénél 10—12 ezer korona csökkenést jelentene. A jéggyárunk által termelt jég kétszeres mennyiségét magába foglaló egyszerűbb szerkezetű raktár építése nem kerülne nagyobb összegbe, mint amilyen után 3—4000 kor. kamatot követelnének. Ezen összeget levonva a 10—12 ezer koronából a végleges különbség 7—8 ezer koronára tehető. Ezt kicsinyelni nem lehet, mert a nyiregyházi adófizetők száma 6—7 ezer között ingadozik, amiből az következik, hogy a közki költség átlagban számítva, egyénekenként és évenként 1—1 koronával esne.

A gyakorlati kivétel úgy volna megvalósítható, hogy a kútból felhuzott 14 fokos víz a jégházban elhelyezett tartányban, vagy kigyócsóban 1—2 o-ra lehűttené, esetleg a fagypontra is lehetne vele menni, mert az áramló víztömeg nem fagy meg. A lehűtött víz a fagyasztó cellákba nyugalomba jönne, a melyekben géphűtés nélkül is megmerevedne. A gépek az elmondottak szerint csak tartalékokat képeznének esetleg a keménység fokozására szolgálnának. Számításomból kihagytam a rejtett hő bonyolult számítgatását, mert egy kiló természetes jég olvadása éppen annyi calória hideget szabadít fel, amennyi egy kg. 0 fokú víz megfagyasztására szükséges s így az ellentétes két összeg egymást lerontja.

A statisztikát forgatva azt látom, hogy az 1905. év decemberében, Szabolcs vármegyében 1000 lélekre 252 halálozás eset, ugyanazon időben Budapesten a halálozási szám csak 160-t tett ki. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a főváros kórházaiba tömördek vidéki beteget szállítá-

nak fel, akik a halálozás számát tetemesen emelik. Ezek az adatok beszélnek, csak legyen aki hallgasson rájuk. A székes fővárosban az összes zsufoltság következtében rosszabb a levegő, nehezebbek a megéltési viszonyok, amelyek az embereknek a betegségekkel szemben megnyilatkozó ellenállási képességét nagyon is csökkentik. A közegészséget szolgáló intézmények azonban nem csak a kedvezőtlen körülményeket képesek ellensúlyozni, hanem a halálozási számot óriási mértékben csökkentik is.

Az olvasók között lehetnek, akiket a felvetett kérdés közelebbről érdekl. Ezeknek figyelmükbe ajánlom a m. k. st. z. t. k. h. kiadványait, továbbá Arlaing, Baumgarten, Wiesbaden Zopf, Fränkel, Koch, Pasteur, Löffler, Behring, Rosenbach, Klebs, Pertik Ottó, Bezevicy Adorján és Pázár István munkáit.

Siposs Árpád.

Olesó villamos világítás.

— 70%-os megtakarítás. —

Az elektromos világítás technikájában az utolsó évek alatt az összes törekvések oda irányultak, hogy a most használatban levők-nél okonomikusabb izzólámpát szerkesszenek.

Tudnivaló ugyanis, hogy a villamos világítás mai drágaságát nem az áram drágasága okozza, hanem az általánosságban elterjedt és használatban levő izzólámpák rossz-sága, illetve azok nagyon rossz hatásfoka.

Mert a szénfonalas izzólámpák a beléjük bocsátott villamos áramnak csak egy kis percentjét adják le világításban, a többi túlnyomó része melegegé változik, melynek a fogyasztó, aki világítani s nem fűteni akar lámpájával, semmi hasznát sem veszi.

Hogy jobban megvilágítsam a fentieket, például felhozom, hogy annyi árammal, a mennyi ma egy 16 gyertyafényű lámpához szükséges, — ha teoretikusan kihasználható volna az összes belé bocsátott energia, — körülbelül 100 gyertyafényt kellene kapnunk; vagy másként egy 16-os lámpához csak $\frac{1}{6}$ rész annyi áram kellene, mint amennyit a mai lámpák megemésztenek.

Erre a körülményre irányult tehát az elektrotechnikusok figyelme s egy oly gazdaságos lámpát igyekeztek szerkeszteni, mely az elméleti eredményeket legalább megközelelti, mindenesetre azonban a mai rossz hatásfoku izzólámpánál jobb legyen.

Az utóbbi 2—3 év alatt egymásután bukkantak fel ily célu találmányok, amelyek egyrésze piacra is került.

Ilyenek: a Nernst-, Tantal-, Zirkon- és Osmiumlámpa, mely utóbbi eddig a legszebb eredményeket érte el.

Nyiregyháza a kaszinó helyiségei és a kisvasut állomása van ily lámpákkal berendezve.

Az Osmiumlámpa a közönséges izzólámpánál körülbelül felényi áramot fogyaszt s így már jelentékeny megtakarítás érhető el vele.

Hátrányai azonban általános elterjedésének útjában állanak. A lámpa nagyon érzékeny mozgásra, lökésre; nagyobb ütésnél azonnal tönkremegy. Használata az egész vezeték átalakítását és drága mellékkészülékek beszerzését teszi szükségessé. 16 gyertyásnál kisebb lámpa nincs és csak lefelé függő helyzetben szerelhető fel. Ára körülbelül 6 korona darabonként. (10-szer annyi, mint a közönséges lámpáé.)

Nagy revolutiót okozott e téren a legutóbbi időben — s ez készített jelen cikkem megírására — a Wolfram és az Osram lámpák megjelenése.

E lámpák már óriási előnyökkel vonulnak fel a konkurentia küzdterére.

A Wolfram lámpa egyedüli gyártási jogát Magyarország, Ausztria, a Balkán államok és Olaszország részére megszerezte az „Ujpesti Izzólámpagyár“ a napokban jelent meg körlevele, amelyben jelzi, hogy a lámpát piacra adta.

A Wolfram lámpa elárúsítási jogát meggyenk részére megszerezte a Nyiregyházi Villamosági R. T. és laboratóriumában már javában folynak a kísérletezések a jövő villamos lámpájával.

A Wolfram lámpa alakja, nagysága

hasonló a jelenlegi szénfonalas izzólámpáéhoz, s bármely foglalatra beilleszthető. Sajnos, e lámpa is egyelőre csak 16 gyertyafényben kapható és csak lefelé fordítva, függőleges állásban használható.

Azonban egyébként semmi különös átalakítás nem igényel, legfeljebb a ferdén álló csillárok karjait kell lehajlítani, ami viszont a legtöbb csillárnál nehézség nélkül eszközölhető.

Óriási előnye azonban s ez minden versenytársat legyőz; rendkívül gazdaságossága.

A Wolfram lámpa a mai lámpák áramfogyasztásának csak egyharmadát igényli, tehát a vele való világítás csak harmadrész annyiba kerül, mint jelenleg. A régi szénfonalas izzólámpa fogyasztása gyertyafényenként 3—3.5 Watt, ami 10 gyertyás lámpánál óránként 30—35 Wattórát, vagyis 0.3—0.35 Hektowattórát tesz ki. Ez a mi árunk (Hektowattóránként 10 fillér) szerint 3—3.5 fillér. A Wolfram 10 gyertyás lámpa — ha lesz — ezzel szemben óránként csak 1 fillérnyi áramot fog fogyasztani.

Egy szerény polgári család, melynek most évi világítása ki tesz 40—60 koronát, beleértve az árammértő óra bért, ezután Wolfram lámpával 25—30 koronáért is fényesebb világításban fog részesülni.

Szóval a Wolfram lámpában szépen alakul ki a jövő világítása s jóleső reménnyel nézünk eléje, amikor mindenki villanynyal fog világítani s megszűnnek a gáz, petróleum s egyéb világítási rendszer okozta katasztrófák.

Sajnos, hogy e képet lássuk, még bizonyos ideális szemüvegen kell keresztül néznünk, de erős a meggyőződés, hogy a teljes megvalósuláshoz nem sok idő, — talán egy évtized — sem szükséges.

Hátránnyal van még a villamos világítás általános elterjedésére azon körülmény is, hogy a nyersanyagok és munkabérek aránytalan és folytonos drágulása következtében a berendezések nem hogy olcsóbbá s ezáltal a szegényebb elemnek is hozzáférhetőbb lenne — hanem ellenkezőleg drágább lett s nincs is reá kilátás a közel jövőben, hogy az árak redukálódjanak, hacsak valamely — előre nem látott — kereskedelmi — politikai esemény ezt létre nem hozza.

A Wolfram lámpa mai ára 4 korona, e magasnak látszó árt azonban rövid idő alatt behozza a használatával elért nagy megtakarítás.

Egy 16-os lámpánál körülbelül 90 égési óra alatt megtakarítottuk a lámpa árát s amit azután takarítottunk meg, az már tiszta haszon; még pedig lényeges, mert 1000 égési óra alatt nem kevesebb, mint 30—32 koronát takarítottunk meg 1 drb 16 os Wolfram lámpával.

Érdeklődtem a Wolfram lámpával elkövetett kísérletek eredménye iránt s az iránt, hogy ily kiváló előnyök mellett miért nem hozzák már is tömegesen forgalomba a lámpát, miért nem teszik már is mindenkinek hozzáférhetővé.

Azt a választ nyertem azonban, hogy a lámpa élettartama körül vannak még fogyatékoságok, azután rendkívüli érzékenysége miatt a szállítása is nehézségekbe ütközik.

Megnyugtattak azonban a szakemberek, hogy erős a reményök, hogy e hibákat is a közel jövőben kiküszöbölőniök sikerülni fog.

... És a tökéletes Wolfram lámpa fényeskedjen nekünk! ... Mielőbb!

Sps.

HIREK.

Jó ünneplést kívánunk, olvasóinknak, munkatársainknak és minden jóakarónknak.

Képviselő. Tegnap délután tartott közgyűlésen tudomásul vették a jövő évi legtöbb adót fizető tagok névjegyzékét. Dr. Meskó László képviselőt a rendezett tanácsú városokról alkotandó törvény érdekében való eljárásra felkérték. A város új utcáinak az elnevezését jóvá hagyták és még egy pár kisebb fontosságú ügyet elintézték.

Öfelsége a király Eckerdt Elek pénzügyi tanácsos, nyiregyházi pénzügyigazgatót a királyi tanácsosi cím adományozásával egyideűleg a 6-ik fizetési osztályba léptette elő.

Ünnepelt egyházfelügyelő. Májerszky Béla ev. egyházfelügyelő, a folyó évben tölti be egyházi tisztviselői működésének 30 éves évfordulóját. Ez alkalommal az egyházi képviselő. dr. Meskó László és Geduly Henrik elnöklete alatt bizottságot küldött ki a ritka évforduló méltó megünneplésére.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Kömives Mariskát szalmafonó tanfolyam tanítóújjává kinevezte.

Kamarai választások. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tagjainak 5 éves mandátuma lejárt. A kamara hivatala most küldte szét a törvényhatóságokhoz a választók listáját, melyek alapján a választások kiiratni fognak.

Eljegyzés. Dr. Jacobovics Leó fővárosi ügyvéd i. hó 16-án jegyet váltott Ferenczi Irénkével, Özv. Ferenczi Miksáné urnó leányával.

A kereskedők és gazdák köre f. hó 16-án tartott közgyűlésén az általános választmány tagjaiul megválasztottak: Grósz L. H. elnök, Zoltán József és Surányi István alelnökök. Hoffmann Mihály pénztáros. Nagy Kálmán ellenőr. Silberstein Miklós háznagy. Dr. Friedlieber Mór ügyész. Az általános választmány tagjai: André Gyula, Altmann Sándor, Baruch Artur, Barzó Mihály, Doctor Ármán, Fleiner Lajos, Führer Mihály, Groák Ödön, Heufel Lajos, Kéry József, Klár Gusztáv, Dr. Laufer Miksa, Oberländer Károly, Morgenstern Dezső, Májerszky Béla, Dr. Meskó László, Rosenthal Gyula, Ruzsonyi Pál, Sarkadi Adolf, Sipos Béla, Silberstein László, Schlichter Gyula, Dr. Schön Victor, Ungár Lajos. Termény-üzleti választmány: Baruch Arnold, Bergstein Adolf, Engel József, Groák Ödön, Haas Ignác, Kellner Jenő, Klár Sándor, Rosenthal Ferencz, Sándor Mór, Szomjas Gusztáv, Weinberger Arthur, Schwarcz József. Művelődési választmány: Baruch Jenő, Felter Sándor, Kovács András, Lenhorn Sándor, Rosenthal Gyula, Ungár Béla, Wirtschäfter Ottó, Dr. Springer Géza. Számvizsgáló bizottság: Eisler Károly, Führer Ignác, Szalai Dániel.

Dr. Mandel Jenő, a nyiregyházi ifjuság közkedveit tagja, Kolozsváron a doktori vizsgát letette. — Gratulálunk.

Nyilvános köszönet. Samassa József egri bibornok érsek urnak mesteri első berendezkedésre küldött 100 (száz) korona segélyeért nyilvánosan is hálás köszönetet mond *M. J.* nyiregyházi iparossegéd. — A nyiregyházi Népevelési Egyesület által a r. kath. iskolások segélyezésére küldött 50 (ötven) koronáért nyilvános köszönetet mond *az iskolások.*

Meghívó. A helybeli róm. kath. elemi iskola tanítói kara f. é. december hó 23-án, vasárnap délután 4 órakor, a helybeli ipartestület dísztermében jelmezes előadásokkal kapcsolatos jótékony célú karácsonyi ünnepélyt rendez, melyre a tisztelt közönséget szeretettel meghívja. A tiszta jövedelem árva és szegénysorsú iskolás gyermekek felségélyezésére fordítatik. Részletes műsorról a rendezőség az ünnepély alkalmával is fog szolgálni. A szerepeket mindkét nembeli iskolás gyermekek fogják betölteni. Előadatik „A betlehemi bakter” című pásztorjáték. Szereplők: Szűz Mária Mészáros Erzsébet, Szent József Mayer Ferenc, Angyal Krisztián Etelka, Illés éjjeli őr Betlehemből Maszti Károly, Pásztor gazda Lázár Béla, Tamás, öreg pásztor Kamenár Károly, Gyurka pásztorfiú Lázár Ferenc, Andris, Miska, pásztorfiúk Kazimir István, Hegyesi Béla, Böske, a gazda leánya Pozsonyi Irén, Katicza, Gyurka huga Kovács Piroška, Veronika, Illés leánykája Orsovsky Margit, Barabás, Simon, utonállók Rabati József, Ripper Lajos. Kezdeté délután 4 órakor. Helyárak: 1 ső ülőhely 1 korona 30 fillér, 2-ik ülőhely 80 fillér. Állóhely 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Mély tisztelettel: A rendezőség.

Keresztény socialis előadások. Vasárnap, hétfőn és kedden este dr. Giessvein Sándor, Henc Károly, dr. Eruss Sándor, dr. Nyáry Béla, Szentiványi Károly, Turi Béla, Haller István, Szaláncy Andor és Molnár István 3 napos keresztény-socialis kurzust tartottak. Az ott hallottak felett

nagyon megoszlik a vélemény és nagyon sok ellentétes nézetet lehetett hallani. Értésülésünk szerint a social-demokrata párt képviselőjében városunkba rövidesen lejön Bokányi és Weltner. Ami az amugy is izgatott állapotok további zavarását vonná maga után. Vasárnap este a Korona egyik ablakát is bedobták. A további zavargást azonban a nagyszámban kivonult csendőrség és rendőrség elnyomta.

Nagy érdeklődés nyilvánul megyeszerte a nyiregyházi izr. nőegyletnek jövő hó 5-én tartandó estéje iránt. A nőegylet vezetősége fáradságot nem ismerve, mindent elkövet az est sikere érdekében. E fáradhatatlan munkálkodás párosulva az estély fényes programjával előre is elégendő biztosítékot nyújt arra, hogy a nőegylet mulatsága sikerben ezuttal sem marad mögötte eddigi hagyományos estéjeinek.

Tűz. Folyó hó 18-án délelőtt 11 óra tájon tűzoltóságunk nagy készültséggel vonult ki. Leichtman Dávid nagykereskedő pincehelyisége gyuladt ki és a denaturált szesz, terpentín, firneisz és más lobbánó anyagokból álló raktár égett. — Az oltás nehezen ment, mert az olajnemű fojtó füstöt terjesztett. A tűzoltóság ügyességének lehet köszönni, hogy pár óra alatt a tüzet elfojtotta és a raktár nagyrészt megmentette. A tűz keletkezésének biztos okát tudni nem lehet.

Kedélyes utazás. Egyik olvasónk közli velünk a következő mulatságos esetet: A napokban Nagyhalászból Nyiregyházára utaztam. A kisvasut igazgatósága minden kocsiba kályhát tétetett, de a tüzelni valóról megfeledkezett. A jéghideg kályha mellett szidtam változatosság kedvéért vagy a hideget, vagy a rossz világítást. — Ilyen állapotban érkezünk meg 6 óra tájon Buj állomásra, ahol a kocsiba többen szálltak fel. Ezek az emberek nálamnál jobban ismerték a motoros hiányosságát, mert egymásután szedték ki zsebeikből az ottholról hozott tűzifát. Nem tudom a bécsi kályha szerkezete volt-e az oka, de tény, hogy a sépreten kocsikban összeszedett papírral sem tudtuk a fadarabokat lángra lobbantani. Már azt hittük, hogy le kell mondanunk a jótékony melegről, amikor egy öreg bácsi hatalmas szilvóriumos üveget húzott elő s miután meggyőződünk az itóka hamisítatlan voltáról, bőségesen meglocsolta a fahasábokat. A tűz vigan lobbogott már, amikor Kótajba értünk. — Itt a bujiak közül egy fiatal ember leszállt és nyárssal tért vissza. Soha sem hittem volna, hogy vasuti kocsiba szalonját is lehet sütni, ha erről nevezetes utazásom alkalmával meg nem győződtem volna. — A magyar ember pedig utazás közben is vendégszerető, mert addig kínálgattak, míg gyomorhajos létemre magam is el nem fogyasztottam egy karaj zsíros kenyeret és egy jókora darab szalonját. Ezután elővettem szivartárcámat és társaimmal nagy titokban vigan eregettük a füstkarikákat. Amikor a megyeháztéren leszálltunk, nagy derűtséget keltett köztünk, hogy a kalauz is bement a „mi tűzünk”-höz melegedni. Ismét kinez a gyomorhaj. — Ide haza a pecsenye sem esik jól s alig várom, hogy egy hasonló kedélyes utazás alkalmával jól lakhassam szalonjával.

Különvonat. A karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmával a Máv. különvonatokat indít. Bennünket legjobban a püspökladányi különvonat érdekeli, amely Debreczenen át Budapestre egy külön menetet jelent. Budapest kpu. I., II., III. oszt. kocsikkal december 21., 22., 23., 24. és 27-én d. e. 8 óra 45 perckor indul és Püspökladányba 1 óra 25 perckor érkezik, onnan pedig visszafelé 2 óra 20 perckor indul és Budapestre este 8 óra 22 perckor érkezik. A különvonat Püspökladányban a rendes vonatokhoz képez csatlakozást.

A posta karácsonya és ujéve. A posta-és táviróigazgatóság a következő figyelmesztést teszi közzé: „A karácsonyi és ujévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címezésre vonatkozó postai szabályokat

megtartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, veszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. Vásznon, vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviaszszal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsét nyomó használandó. 3. A címezésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnevének, vagy más megkülönböztető jelzésnek (például ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakóhelyének pontos kitételére, a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címirataiban ezenkívül a kerület utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az ulolsó posta pontos és olvasható följegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bördarabra, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra fölragasztani. Fölötte kívánatos, hogy a földadó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolatban levő címirat leesné, elveszne vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági fölbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a földadó saját nevét és lakását a csomagban levő címirat felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szesz, italok stb.) tartalmazó csomagok címirataira nemkülömben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (például szalona 2 kgr., egy puja 3 kgr. 2 liter bor stb.) a tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivételére szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.”

Szilveszter estéje. A nyiregyházi iparos olvasókör batyubállal és különféle jelenetekkel egybekötött szilveszter-estélyt rendez. A védnökségre sikerült dr. Meskó Lászlót, Májerszky Bélát és Schlichter Gyulát megnyerni. Az estéje a báró Hirsch-egylet és az iparos-ifjuság közreműködésével tartatik meg. A bál az ipartestület dísztermében tartatik meg, amelyek a napokban készült el az új parketirozása és vele egyidejűleg befejezték a minden részre kiterjedő renoválást is. Az estéje iránt már is nagy az érdeklődés, amin csodálkozni nem lehet, ha felgondoljuk, hogy a siker érdekében városunk 3 legnagyobb egyesülete állt össze.

Karácsonyi ünnepély. A helybeli jótékony nőegylet az általa fenntartott Erzsébet-árvaházban e hó 23-án vasárnap délután 4 órakor „karácsonyi ünnepélyt” tart. Városunk urasszonyai ez évben sem feledkeztek meg az árvákról és nagy mennyiségű ajándék tárgy gyűlt össze a kicsikék örömnapiján való szétosztás végett.

A kivándorlási ügynökök. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a Máv. állomásain a kivándorlási ügynököknek átengedett helyiségeket mondják fel és a perronra lépésre jogosító igazolványokat is vonják be.

Tűzrendészeti törvény. A belügyminiszeriumban a napokban kezdték meg a tűzrendészeti törvény-tervezet tárgyalását. Alapul a vármegyéktől bekívánt adatok és vélemények szolgálnak. Szabolcs vármegye statisztikája is elszomorító, mert nálunk is gyakran fordultak elő egész falu részek elhamvadása.

Sikosok a járdák. Olvasóink közül többen panaszkodtak a járdák sikossága miatt. Tudomásukra hozzuk ezeknek, hogy mások pedig azt közölték velünk, hogy a rendőrség túlszigorúsággal szorította őket a gyalogjárók eltisztítására. A főkapitány ereyesen jár el a mulasztókkal szemben és személyesen ellenőrzi az utcák tisztaságát.

Megyegyülés. Szabolcsvármegye törvényhatósága f. hó 29-én rendkívüli közgyűlést tart.

A harmadik egyetem. Nyiregyháza város közönségénél is kedvező véleménnyel találkozott Debreczen városának a III-ik egyetem elnyerése érdekében indított mozgalma. — Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város a napokban gyűlést tartott, melyben elhatározták a legmesszebb menő anyagi támogatást s így az új egyetem felállítását biztosra lehet venni.

Talált tárgyak. A rendőrkapitányi hivatalnál kisebb-nagyobb összegű talált pénzek, aranygyűrűk, zsebórák, egy aranykarperec és ruhaneműek vannak letétbe helyezve, igazolt tulajdonosaik e hivatalnál átvehetik.

Elűtött szánka. Tegnap előtt Csengery Gyulának a szentmihályi utcáról a városházterre menő szánkóját a motorvonat elűtötte. Az erélyes fékezés következtében a motor hirtelen megállt és a szánkón ülő 6 ember szerencsésen megmenekült, de a kocsijában tartózkodók, ülő helyeikről letaszítottak és kisebb-nagyobb ütődéseket szenvedtek. A téli időben úgy a motorvezetők, mint a lovat hajtók, nagyobb óvatosságot fejthetnének ki, mert a csengős-bongós lészerszámok olyan lármát csapnak, hogy a motoros csejgetését jól hallani nem lehet.

Pályázat. A nyirbátori körorvosi állásra a pályázat jövő hó 5-ig az ottani főszolgabírónál nyújtandó be.

Szüenidő. A helybeli főgimnáziumban a karácsonyi szüenidő folyó hó 22-étől jövő hó 4-éig tart.

Családi öröm. Kertész Bertalan főkapitány felesége, tegnap délután egy egészséges leány gyermeknek adott életet.

Uj hivatal. A Nagykállóban felállított dohánybevéltő hivatal működését f. hó. 1-én megkezdette.

Gondnokság. Szentpétery András gégenyi lakos gondnokság alá helyeztetett.

A Hirsch egyesület — ez a kitünő humanitárius intézmény — mely tagjait névetségesen csekély havi díjak ellenében ingyen gyógyszerrel és orvosi segélylyel látja el — egyidejűleg azoknak életét külön pótdíjak fizetése nélkül biztosítva — egyre nagyobb népszerűsége tesz szert. Napról-napra iratkoznak be az egyesületbe városunk polgárságából felismerve annak igazán páratlan előnyeit. Alább közöljük a Budapesti központ kimutatását a nyiregyházi fiókról:

Kifizetett a fiók fennállása (1896. április) óta 1906. év végéig:

betegsegélyekre	3680 K.	— fil.
gyógyszerekre	16443 K.	18 fil.
halálozási segélyekre	10480 „	— „

A halálozási segélyek részletezése:

néh. Hibján Sándor után	2400 kor.
„ Jármy Vince „	1200 „
„ Cserhalmi Dániel „	600 „
„ Jármy László „	1200 „
„ Bodnár Ferenc „	480 „
„ Kovács P. Pál „	240 „
„ Illés Gyula „	360 „
„ Hajtó Pál „	360 „
„ Lichtenberg I. M. „	360 „
„ Kecskés Jánosné „	60 „
„ Mátulka Ödön „	180 „
„ Kovács Mihály „	180 „
„ Molnár János „	720 „

Összesen: 8340 kor.

Dr. Trajtler Sámuel után	300 kor.
Polak János „	240 „
Horn Adolf „	480 „
Rottmann Jakab „	480 „
Bihari Pál „	420 „
Korponai Sándorné „	60 „
Illés Ferenc „	480 „

Összesen: 1080 kor.

Csödtörvény módosítása. A Budapesti Hitelezői Védőegyesület elhatározta, hogy a csödtörvény módosítása ügyében mozgalmat indít. Felkéri ez okból tagjait és gyakorlati tapasztalattal rendelkezőket, hogy kívánágaikat az igazgatósággal levélileg közölni veskedjenek.

Alakuló közgyűlés. Az ujfehértói gazdasági kereskedelmi bank r.-t. alakuló gyűlése f. hó 27-én fogja megtartani.

A nyiregyházi iparos-íjűség önképző-egylete karácsony másodnapján az ipartestületben működve-ői színelőadást rendez. Előadják a *Méltóságos csizmaditát*.

Forgalmi akadály. A ma egy hete bekövetkezett téli időjárás megbénította a vasúti forgalmat. Az államvasut vonatai is óriási késésekkel közlekedtek, a kisvasut dombrádi vonalán pedig 2 napig a hófúvás miatt a forgalom is szünetelt. A tanyákról és a falvakból nem lehetett napokon át bejönni, mert az utakat a hófúvás eltorlaszolta, a szántóföldek pedig csupaszak voltak.

A halál torkában. Szerda délelőtt Palicz János taligás a Dösemffy-térről a vasúti utra akart kihajtani. A motor közeledését észre nem vette s így az aszfalt-járdán volt már amikor a vonatot meg pillantotta. Láta, hogy baj nélkül lehetetlen szánkójával már áthajtani, vagy azt megállítani s ennek a következtében kiugrott. Szerencsétlenségéből ép a sinekközé esett. Lélekjelenlétét azonban el nem vesztette, mert az ütközöt kezével elkapta. A motorvezető csak egy gazdátlan szánkát látott előtte elrohanni, amelynek a hátulsi részét a motor horzsolta is. Embert nem látott, mert Palicz a látsikon alul ugrott a motor alá. A vezető fékezett és társaival kimentette Paliczot veszélyes helyzetéből. A taligás a lökhárítón kapaszkodva függött alá. A motor 8—10 lépésre hurcolhatta, miközben a ruháját a fagyos föld leszaggatta. Szerencsére a lábaféjét felfelé tartotta, mert máskülömben az a szintartó fákban megakadt volna.

A kiskereskedők érdekében. A kereskedők o. egyesülete a karácsonyi ünnep alkalmából a következő kérelmet intézi a magyar közönséghez: Sok válsággal, bérharccal és mindenféle drágasággal telt küzdelmes esztendő után a karácsonyi ünnepre készül a magyar detailkereskedő is. Fényárban tündöklők minden kirakat és ünnepi díszben készen minden üzlet kedves, hű közönségének fogadására. Minden évben ujult reménységgel tekint a magyar detail-kereskedő a karácsonyi forgalom eredménye elé. Rendszerint keserű csalódás éri, mert abból az összegből, a amelyet a magyar közönség a szeretet ünnepé alkalmából ajándékokra szánt, még ma is igen sok külföldre vándorol. Pedig, ha magyar detail-kereskedő becsületesen és előzékenyen szolgálja ki az ő közönségét, jótékony célú intézményekben és minden közérdekű országos mozgalomban igazán hazafias buzgalommal vesz részt. Mi, a kik a magyar kereskedők tisztességes és hazafias törekvését közönségünk ismerjük, kérve kérjük a nagyérdemű közönséget, juttassa hát a karácsonyi ünnep oltárára szánt összeget a magyar kereskedelemnek és ne vásároljon legalább ilyenkor a haza határain kívül. Bizunk a magyar közönség hazafias érzésében.

Vasúti karamból. Ma egyhete városukból többen utaztak a fővárosba ahol csak nem végzetessé vált vasúti szerencsétlenség érte őket. Püspökladányban a Kolozsvárról és Debrecenből jövő vonatokat egyesítették, de a debreceni hátsó-rész Westinghouse fékje nem működött. Valamennyi állomáson irtóztató lökések álltak elő, mert az első rész hirtelen megállott, a hátsó rész pedig fékezést nem nyert. A keleti pályaudvaron pedig megtörtént az előre sejtett szerencsétlenség. A vonatvezető amikor megállította a gép-jét a hátsó rész meg annyi eleveenerővel rendelkezett, hogy a mozdony neki szaladt a sin végére szerelt ütközőnek, azt összetörve egy kétméter mélyen a földbe furódott. A hátsó kocsi lánc pedig elszakadt, minek következtében azok visszafutottak a nyílt pályára. Nyiregyházáról Budapestre utazók közül Klein Albert és

Kövér Margit szenvedett jelentékenyebb sérülést.

Kupecek megrendszabályozása. A sertés-vész elleni óvintézkedések a kívánatos eredménnyel nem jártak. Alispánunk most utasította az előljárókat, hogy akadályozzák meg a kupecek által vett sertéseknek 14 napon belül való eladhatását. Tapasztalták ugyanis, hogy a megbetegedett jószág 8—10 kézen is keresztül ment, amire a hatóság tudomást nyert róla. Ilyen körülmények között pár nap alatt 8—10 állományt is fertőztek.

A magyar áruk védelme. A kereskedelemügyi miniszter 61013. szám alatt utasította a hatóságokat, hogy mindazon esetekben büntető eljárást tegyenek folyamatba, amikor valamelyik iparos vagy kereskedő cégén, nyomtatványain, vagy hirdetéseiben oly jelzőket, jelvényeket, vagy adatokat használ, amelyek a valóságnak meg nem felelnek. Gyakori ugyanis a panasza, hogy idegen árukat honi terméként árusítanak.

Megelőtte magát. Házi Mátyás vadászni ment, de egy árokparton megsiklott és az elsült fegyver a felkarját összeroncoltta.

Birkózás vége. Drotár András 19 éves Belegrad tanyai lakos társaival birkózott, miközben Kis Pál úgy vágta földhöz, hogy mindkét lába eltört.

Felborult taligás. Ádám Antal helybeli gyékénykötő taligáján gyékényeműt szállított. Taligája feldől és a lócs mellébe fúródott.

Képvétel. Ma egyhete vette át a nyiregyházi tüzoltóságnak dr. Konthy Gyula vezetése alatt Budapestre utazott 5 taguküldöttsége, József főhercegtől az általa ajándékozott mellképét. Az átadás a tüzoltók országos szövetségének helyiségében ment véghez, mely alkalommal az egyesület tisztikara díszbe öltözött. Köszönő beszédet dr. Konthy Gyula mondott.

Csíkó vásárlás. A földmívelésügyi miniszter felhívta a gazdálkodókat, hogy akik egy éves méncsikójukat az államnak elakarják adni, azt febr. hó 1-ig jelentsék be hozzá.

Gyermekek csinyje. Grünbaum Herman nagykállói lakos szeszt szállított. A gyermekek kövel dobálták, melyeknek egyikétől lova megvadult és a szerencsétlen embert életveszélyesen összegázolta.

Segélyezés. A Heiman-féle alapítvány kamatainak elnyerése iránti kérvények jövő hó 15-éig a Chewra-Kadisa egyesületnél adhatók be. Pályázni szegénysorsu, izr. válásu egyetemi hallgatóknak lehet.

Kirándulás a Sóstóra. Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a jó szánút és vasutösszeköttetés folytán a kirándulás a Sóstóra igen kellemes és a nagyterem folyton fűtve áll rendelkezésére a n. é. közönségnek. Számos látogatásért esd Lendvay Kálmán vendéglős.

A vetés. A gazdasági tudósítók jelentéseikben a következőképpen tüntetik föl a vetést: A tél eddig enyhe és lehetővé teszi az itt-ott elmaradt külső munka befejezését. A szőlők befedésével mindenütt elkészültek. A szántás és vetés befejeződött, sőt a legtöbb helyütt szépen zöldelő vetés látható. Több helyen ugyan meg panaszkodnak az egerek kártétele miatt, habár a novemberi időjárás az egereket megtizedelte. Az egérkár a mesterséges kaszálókon látszik meg legjobban. Tavasszal bizonyára sok lóhere és lucernatáblát föl fognak szántani. Az őszi korai vetés, úgy a buza, mint a rozs kielégítő. Hasonlót lehet mondani a repcéről. Országszerte több óra volna szükség, hogy az egerektől is szenvedett vetés védve legyen a további károsodástól. A késői vetés is elég jól kelt és üde. A jószág, mely az utóbbi időkig is künn járt, istállóra szorult. Így természetesen sok száraz takarmányt takarítottak meg a gazdák. A jószág jó kondíciók között megy a télbe és a mennyiben szalmastakarmány-félében sehol sem mutatkozik hiány: a takarmány sem drága.

Félfáru vasúti menetjegy. A félfáru vasúti menetjegy váltására már kiállított arcképes évi igazolványok a jövő 1907-ik évre leendő érvényesítésük végett a magyar kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker. Andrássy-ut 73. sz.) legkésőbb december hó- uap 31-ig okvetlenül beküldendők.

A sáskairtas költsége. A Hortobágyon észlelt sáska járás országos csapássá válhat. Hajdu, Szolnok és Heves megyékben tett eddig nagyobb pusztítást, de jelenlétét Szabolcsvármegye déli részén is megállapították. Az új kormány az irtáshoz erélyesen hozzá lát és a jövő évi költségvetésbe e címen 100000 koronát vett fel.

A virilizmus eltörlése. Szabolcsvármegyében is általános feltűnést keltett Andrásynak azon beszéde, amelyben a törvényhatósági tagok virilistaságának eltörlését helyezte ki-látásba. Most a belügyminiszter egy nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy csakis a fővárosban kívánja a virilizmust eltörlőni.

Betöltendő állás. A nyiregyházi m. kir. pénzügyigazgatóságnál kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állás üresedett meg, melyre pályázni jövő hó 26-áig lehet.

Hasznos madarak védelme. A földmivelésügyi miniszter legújabb rendeletében a hasznos madarak névjegyzékébe felvette a vörös vércse, kék vércse, fehér körmű vércse, fehér és fekete gólya neveit is. A pusztítástól a papíron ezek is meglesznek védve, de hogy a hasznos madarak védelme általános legyen, ahhoz még sok idő kell. A szabolcsi tapasztalatok szerint a hatóságok és a tanítók nem büntetik eléggé a madarak pusztítóit, pedig nem az ékesszólás az, amely meggátolhatja a hasznos madarak összefogdosását, hanem a büntetés súlyossága.

A kivándorlók kísérelője. Andrásy Gyula gróf belügyminiszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: „Mihelyt az utóbbi időben gyakran megtörtént, hogy kivándorlás céljából 15 éven aluli férfi személyek és kiskorú nőszemélyek részére kiállított és hatóságilag hitelesített írásbeli bejegyzésekben kísérelőül oly egyének jelöltek meg, kik fiatal koruknál fogva megbízhatónak nem tekinthetők, föl hívom hogy a hatóság kiskorú kivándorló nőszemélyek kísérelőjeül lehetőleg csakis megbízhatóság tekintetében általa ismert nagykorú nőszemélyeknek, vagy ha ilyen nem találkoznék, szükség esetén idősebb megbízhatónak ismert férfiaknak kijelölését fogadja el

Karácsony — újév az év legkedvesebb várva várt ünnepei. Köszönhetik közkedveltségünket traditionalis ajándék osztogatásának. Legszébb, legalkalmasabb ajándékok az ország legnagyobb többszörösen kitüntetett ékszerésznél Löfkovits Arthurnál Debreczenben kaphatók. E megbízható jó céget melegen ajánljuk t. olvasóinknak.

Hivatalnok, földbirtokos, kereskedő és iparos iróasztalán nélkülözhetetlen a Molnár-fele magyar gyártmányu szabadalmazott heti naptárral egyesített iróajzat. Az összes itatólapokon az egész évi naptár látható. Magyarország és Ausztriában szabadalmazva. Minden könyv- és papirkereskedésben kapható. Ára 2 korona 40 fillér. Gyártalep: Molnár Mór, Szekszárd.

A cognac mint szépítő szer. Margit olasz királyné tudvalevőleg a legszebb uralkodónők egyike Európában, arczbőre rendkívül tiszta és csodálatosan lágy és sima. Az osztrák magyar nagy követség Attaséja nem rég bókot mondott erre nézve a királynénak aki mosolyogva azt felelte, hogy arca üdességét egy földijének az Esterházy cognacnak, — mely tiszta bordesztilátom, — köszönheti, amelyet rendszerint este lefekvés előtt szokott használni. Őh felség, mondotta erre a diplomata, ez a dolog nagyon meglep engem, mert szép honfitársnőimtől mindig azt hallottam, hogy semmi sem rontja meg úgy és teszi olyan keményé a bőrt, mint az alcohol. Meglehet, felelte a királyné, de én az Esterházy cognaccal nem az arcomat, hanem a torkomat nedvesítem.

Karácsonyi és újévi ajándékok beszerzésére most a legjobb alkalom, amikor az országzerte kitűnő hírnévnek örvendő Wirth János és fia fővárosi arany- és ezüstműves cég fényes új helyiségbe (IV. Városház-utca 3—5 sz.) vonul, és ennek következtében régi helyiségében (IV. Ferenciek-tere 9. sz.) az összes raktáron levő arany-, ezüst- és ékszerárakat legmérsékeltébb áron adja el. Mindenki kérje a cég nagy képes árjegyzékét ingyen és bérmentve. Felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunkban megjelent hirdetésére.

Magyarország jövője. Visszapillantás 1977-ből. Ez a címe annak a szárnyaló fantáziával, de alapos tudással megirított tanulmánynak, amely egy utópia formájában vet világot Magyarországnak létének legfőbb kérdéseire. Milyen virulás, a magyarság milyen káprázatos fejlődése, a tudomány, művészet, kereskedelem, ipar, milyen kivirágzása fogja követni a gazdasági önállóság radikális politikáját; ezt mutatja meg ezt a szívet megillető álmokép, amely a Budapesti Napló illusztrált, diszes album-naptárába jelenik meg, ahová Európa szellemi életének vezérei — így Antole France, Jean Jaurés, Millerand, Vanderveldve Max Harden — irtak szenzácós cikkeket. A Budapesti Napló album-naptárát megkapja minden előfizető: a Budapesti Napló azonkívül husvétra gazdag tartalmu almanachot ajándékoz előfizetőinek. A Budapesti Napló, amely most az egyetlen radikális ellenzéki újság, a legolcsóbb is a teljes tartalmat adó lapok között. Előfizetési ára negyedévre csak öt korona, egy hónapra 1 korona 80 fillér. (Kiadóhivatal Eötvös utca 34.)

Magyarország legolvasottabb lapja, a Pesti Hirlap, az idén is beküldötte jövő évre szóló szóló programját. Megemlítjük belőle, hogy a lap jeles írógárdája, új erővel szaporodva, fog a tárcarovat és a regénycsarnok a változatosságáról gondoskodni. Az új évben Gárdonyi Géza új regényvel készönt be s a regénycsarnok a legérdekesebb külföldi regények mellett több hazai szerző művét is bemutatja. A lap politikai iránya változatlanul radikális szabadelvű; demokratikus alapon minden irányban független. Népszerűségét nagyban emeli, hogy naponta annyi szerkesztői üzenetet közöl, mint más lap egész héten vagy kónapban; ami — az apró hirdetések nagy tömegén kívül — egyben legjobb bizonyítéka a lap rendkívüli elterjedtségének; hirdetések érdekeinek legmegfelelőbb. A Pesti Hirlap Naptára az 1907-ik évre — a lap karácsonyra ajándéka az előfizetőknek — már megjelent, diszes kemény táblába s valóban érdekes és hasznos tartalommal. Irtak a naptárba: Mikszáth Kálmán, Gárdonyi Géza, Bródy Sándor, Ambrus Zoltán Heltai Jenő (Bernáték kikocsiznak.) Kézár Emil, Murai Károly, Szabóné-Nógrádi Janka Tömörkény István, Homok, Sas Ede, Porzsolt Kálmán, Krúdy Gyula, stb. A közhasznú részben: egészségügyi tanácsadó kertészeti és mezőgazdasági teendők az év 12 hónapjára vásárok jsegyzéke, stb. Aki egyszerre negyedévre fizet elő, ha csak most lép is az előfizetők közé, megkapja ingyen és bérmentes küldéssel a tartalmas almanachot. A lap ára negyedévre 7 korona; egy hónapra 2 kor. 40 fillér. A Divat Szalon című diszes kiállítású és igen praktikus szerkesztett divat lappal együtt negyedévre 9 korona. A kiadó hivatal címe, hova az előfizetői összegeket legcélszerűbb postautalványon küldeni, a következő: Pesti Hirlap kiadóhivatala, Budapest, V. Váci-körút 78.

Pármai ibolyaszappan. E névalatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban, Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves gyöngéd illattal ellátott szppanról tudjuk azt, hogy az arcbőrt finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy meg a legérzékenyebb arcbőrűek is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a nem szánalmas pártolás céljából, hanem a saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 70 fillér, 3 darab 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Nyiregyházán Ruzsonyi Pál üzletében és Korányi Imre, Dr. Szopkó Dezső és Nagy Kálmán gyógyszerészeiben. Ugyanott más kitűnő olcsóbb szappanaim is 20 fillértől kezdve kaphatók.

A Leopold bankett.

— Saját tudósítónktól. —

Páratlanul szép est volt az, amelyen a fővárosi és vidéki sajtó, valamint a tekintélyes hirdetések együttesen ünnepelték vállalatának tíz éves fennállása alkalmából Leopold Gyulát az Általános Tudósító szerkesztőtulajdonosát. A budapesti Royal szálloda dísztermében több mint négyszáz urból és hölgyből álló társaság gyűlt össze, hogy áldomását üljék annak az

erőteljes gazdasági haladásnak, amelyet a magyar sajtó Leopold Gyula munkálkodása folytán ért el.

Ott volt Zilahy Simon a Magyar Újságkiadók Országos Szövetségének elnöke, Nagy Sándor (Pécs) a Szövetség alelnöke, Márkus Miksa a Magyar Hirlap szerkesztője, Az Otthon Írók- és Hirlapírók körének képviselőjében, Katona Béla a Magyar Szakírók Egyesülete képviselőjében, Lenkei Lajos (Pécs), a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének elnöke, Benkő Jenő a Hirdetési Ügynökök Egyesületének elnöke, Dr. Kovács Jenő az Erzsébetvárosi Kaszinó igazgatója, Kabos Ede a Budapesti Napló, Dr. Pályi Ede a Magyar Szó, Lándor Tivadar a Magyar Nemzet, Singer Arthur a Neues Budapest Abenblatt című napliapok felelős szerkesztője, Szudy Elemér az Arad és Vidéke szerkesztője, Breitfeld Dezső szombathelyi, Mártonffy Imre újpesti, Gerendai József esztergomi, Moskóczi F. turócszentmártoni, Jellinek József tenkei, Sebők Jenő kaposvári, Oblath Károly zombori stb. stb. lapszerkesztők. Horváth C. Guidó (Pesti Hirlap), Zilahy Dezső (Esti Újság), Bródy József (Neues Pester Journal), Herz Adolf (Pester Lloyd), Vadnay Henrik (Pesti Napló), Sümei Vilmos orsz. képviselő (Magyarország), Schlesinger József (Budapest), Pajor Mátyás (Budapesti Napló), Fenyő József (Független Magyarország), Szalai József (Magyar Estilap), Fischer János (Magyar Nemzet), Mérey Miksa (Neues Politisches Volksblatt, Neuwelt Gyula (Magyar Hirlap), Grossmann Márk (Friss Újság), Szabó Andor (Magyar Szó), Tolnai Simon (Tolnai Világ Lapja) stb. stb. kiadóhivatali igazgatók; Eröss Gyula, Gerő Lajos, Erdősi Dezső, Pakots József, Baumann Miksa, Pálmai Henrik, dr. Nagy Albert, Jutassy Ödön, Golyony Jenő, Weisz Dániel, Nemeskéri Kiss József, dr. Nagy Béla stb. hirlapírók; Szohner Antal min. tanácsos, Dán Leó keresk. tanácsos, Tapolczai Dezső, Tollagi Adolf, Gyöngyi Izsó, Feld Zsigmond, dr. Faludi Jenő, dr. Fodor Oszkár, dr. Guthi Soma a színész és íróvilágból; Guthard Tódor a Magyar Kiviteli és Csomagszállító R.-T. hirlaposztályának főnöke. A nagy hirdetések közül ott voltak: Balassa Kornél, Halápi Frigyes, Zoltán Béla, Raditz Ignác, Requiny Attila gyógyszerészek, a Scott és Bowne cég képviselője, Sternberg hangszergyáros, Katzer József, Weiner Mátyás, Mauthner Pál, Kiss Károly és Társa, Lukács Vilmos, a Brázay Kálmán cég képviselőjében Fischer Nándor, Serényi Miksa, Szénássy Béla; továbbá Fodor Károly vivómester, dr. Ungár, dr. Sipos, dr. Szemere Károly, dr. Berger, Lazarus fő-kántor stb. stb.

Mint e névsorból is látható, a magyar sajtó és lapkiadás kitűnőségei, valamint a közismert hirdetések adtak a banketten találkozót egymásnak, hogy ezzel is elismerésüket mutassák ki azon férfiu iránt, aki a magyar hirdetés ügyét modern, tisztes irányba terelte. Vagy négyszáz ember foglalt helyet a pazarul terített asztaloknál. A lakoma ünnepi hangulatban folyt le.

CSARNOK.

A harang dala.

Irta: Varga Péter.

I.

Ott, ott szép az élet a vészes harcterén . . .
Ahol a mord halál vig s nevetgélve jár
S nyomán vértó fakad, vért izzad a fűszál,
Láttára az acél vérrózsákat terem;
S a korszak csillaga vakítóan ragyog
— Ott küzdtek honért a honvédő magyarok.

Sötét, mély álmából fölverém e népet . . .
— Kötelembé talán százan is ragadtak
Szómra mindenfelől, mint bércről a patak
Omlott a nép zúgva, mig nem tengerré lett
— E nagyggyá nőtt tenger széttörte a gátat
S rettegésbe ejté az egész világot.

Szent örömmel néztem, mint foly a nagy munka . . .
Oroszlánok harca hozzá gyermekjárték
A sokat látó nap olyat nem látott még
. . . Mint a port a vihar ellenségét szórta.
Istenem! Istenem ott miért nem vagyok
Amerre ti jártok népzűző viharok!

*Amint így töprengtem elnyomott az álom,
És amint álmomból ismét fölébredtem,
Agyuvá születve szinte menydörögtem;
Szabadságért küzdve a legszentebb harcban.
— Aki utamba állt a sir lett orvosa
S az ítélet napig híven gyógyítgatja.*

*Folyt a harc, hol minden golyó egy-egy halál...
A Kárpátok alja új veres tenger lón...
Ezer kis ér lejtett szerte a bús mezőn
— Óh megnyílt honfi szív forrásuk te valál! —
S nem száradt ki ere a gazdag forrásnak,
Amig egy fia volt az édes anyának.*

*Dörögtek az ágyuk a halált uszítva...
— A pokol nem szülhet uemesebbet ennél! —
Gyöngye női kézben villogott az acél
Hol az örült halál szörnyű táncát járta.
— Nem rendült a honvéd, dalolt munkaközbe;
Mint a haragos ég zúgva menydörögte:*

*Bukjunk inkább mi mindnyájan,
Mint a haza egymagában!
Ha mi élünk s honunk elvesz.
Hogy szokunk a száműzéshez?
Előre mind! Ha elbukunk,
Lent a sirban csak lesz jogunk?!*

*Futott az ellenség fogva a győzelem.
Állj meg siető nap! Tarts pihenőt nagyot!
Mindegyik elmúlt perc tegyen egy századot,
Hogy a szent szabadság sokáig élhessen!
Állj meg mint a csillag ott Bellehem felett,
S jelezd a világnak a jog megszületett!*

II.

*Sötétül, sötétül, vad fergeteg készül...
Már Észak viselős, fut ki élni akar
Megszületik végre a rettentő vihar.
... Pogány idő támad, pusztít kegyetlenül.
Tél lesz a csendes ősz, hull a legszebb virág...
Sir a hóhér amint büszke tölgyekbe vág.*

*... Teremtő Nagyisten! ... Ezt én miért értem?!
Miért nem gyilkolt meg a pusztító villám?
Mig a magyar győzött... hogy szabadnak tudnám.
S ne kén látnom sok hőst verpadon bőrtönben!
— Nem vitt, nem sepezt el az idő haragja:
Hogy legyenek kis falu egyszerű harangja!*

*Szabadság istene szavára őrt állok!...
Ha őt káromló had közelg a határon,
Védelmére népét álmából fölrázom
S a harcok csillaga ismét ragyogni fog...
... Nap, hold vértől kél, mindkettő oda száll,
S e győző nép előtt: térden áll a halál!
(Székely.)*

Ha tudnám...

*Ha tudnám, az emberiséget de meggyógyítanám,
Erkölsit, erényit, de megjavítanám.
Nem dicselkedném, hogy ki, vagy mi javit,
Oltó anyagnak használnám Krisztusnak tanait.*

*Ha tudnám, az emberiséget de boldoggá tenném,
A rosszat a jóval, szívesen cserélném.
Szívemnek vérevel öntözném a földet,
Hogy teremjen önzetlen ember-szeretetet!*

*Ha tudnám, hogy így képpen eljő az eredmény,
Mely eddig csak méddően várt hiru remény.
Igazolva látnám s vallanám ime:
Az ember az Istennek méltó teremtménye.*

Gy.

Vajai apróságok.*

A folyó hó 15-én véghez ment ünnepély magasztos lefolyását a Szabolcs kiküldött tudósítója fogja méltatni. Én a nagy napnak csak egy pár epizódját mondom el. Budapest és Kassán könnyű volt a hivatalos programot betartani, mert azt az intézkedők nagy száma és a hivatalos apparatus mozgósítása biztosította. A helyzet Vaján más, mert ott a csendőrségből és a kis számu rendezőség tagjaiból kerültek ki az ünnepély menetét irányítók, rendfenntartók és utbagazítók egyaránt. A lenni apróságok előfordulásáért senkit sem lehet okolni. Azok a sajátságos helyi viszonyokból és azok nem ismeréséből keletkeztek.

Városunkban heteken át beszéltek, hogy

* Munkatársunk levele tévedésből az amerikai zárlattal New-Yorkba került, ahonnan csak a napokba érkezett vissza.

a vajai országos ünnepélyre 5 minster jön le. A jól értesült körök később 3, 2, sőt 1 minsterrel is beérték. A vers vége azonban az lett, hogy a kegyelmes urak maguk helyett leküldték az államtitkárokat.

A hivatalos program hírül adta, hogy Budapestről a vendégek külön vonaton jönnek meg. Előtte való nap már csak termes kocsikból alakított vonatrészeiről beszéltek. Másnap reggel berobogott a rendes vonat és annak egy I. oszt. kocsijából kiszállottak a kormány, a főrendiház és a képviselőház megbízottjai.

A nyiregyházi vasuti állomáson soha sem volt annyi lobogó, mint csütörtökön. Az állam képviselői érdeklődéssel szemlélték a díszítést és egyidejűleg meglátták az ócska épület fogyatkozásait is.

A ministeriumtól alispánunk a Rákóczi-ünnepélyhez hasonlóan féláru vasuti jegy kiadását kérelmezte. A kormány — mintha megsokalta volna a bujdosók hazahozatalára költött összeget — a kedvezményt nem adta meg.

Az utolsó napon érkezett meg a kereskedelemügyi minster leirata és értesítette a rendezőséget, hogy a küldöttek az áliamvasutak igazgatóságától féláru jegyet kaphatnak, ha azért kellő időben folyamodnak.

A nyiregyházi személynéptárnál kellett a visszautazásra szóló jegyet is megváltani. A kezdetnél egy pár utas hűségesen bement: Nyir-Vajára, II-ik osztály, oda-vissza. A válasz a jegyadó részéről egyforma volt: 3 kor. 20 fill. Egy szemfüles újságíró ezt hallva, egyszerűsítette a kérést és a pénztárosnő a „három-husz” kiejtéséből megértett mindent. Azután körülbelül ezer ember ismételte még a rövid, de találó kifejezést.

Sok utast zavarba hozott a féláru jegy ki nem adása. Egy magas uriember a fizetésnél vette észre, hogy a többletet kizárólag nem fedezi. Husz fillért kért a közelben állóktól és csodálatosképpen senkinél sem volt (?) Végre akadt egy vállalkozó egyén, akinek a kölcsönvevő pár perc múlva a ruhatárban hagyott felsőjéből meghozta a pénzt és bemutatva magát, hogy ő herceg X Y-nak a titkárja.

Az ünnepélyen a nyiregyházi főgimn. ifjusága is részt vett. A különvonatra való várás miatt a rendes vonat utasokkal meg nem telt s így az ifjuság egy részét az első vonatra vezényelték. Ebből azután az következett, hogy az ifjuság ajkáról kétszer hangzott el: Hazádnak rendületlenül.

A különvonat zsúfolásig megtelt. Akadt egy tisztviselő, aki az egyik fülkének az ajtaját elállította. A felszállók közül valaki megjegyezte, hogy odabenn még két ülőhely van, nemhogy ott állani ne lehetne. Erre az ajtón álló mérgesen szóllott vissza, hogy ő kettőt számít. Nem tudtam, volt rá a csipős válasz. Az már mellékes, hogy a felszólató II. o. jeggyével később I. oszt. kocsiban egy egész fülkét kapott, míg a kettőt számító urhoz váratlanul hölgyek szállottak be s ő heringmódjára utazott.

Oroszon háromszor is felhangzott a fékezésre figyelmeztető füty. Ennek dacára a vonat az állomásból egész kiszaladt. Berényi h. üzletvezető, a vonat kísérője a személyzetre ki is kiáltott. Miért nem fékeznek? Egy fék sem fog, kiáltották túlszintén vissza.

A különvonat egyuttal különös is volt. A legmodernebb étkezőkocsi közelébe kissejeztett, ódivatú oldalfeljárós kocsik haladtak. Kár, hogy a vonatok fejlődése iránt érdeklődők nem utaztak velünk, mert az összes típusokat tanulmányozhatták volna.

Nagyon sok dísz magyarruha volt látható. Ezek azért is jók voltak, mert viselőikre a a fütellen kocsik hidegét türethetőbbé tették. No de azért Ófehértón is láttunk díszmagyart,

aki kocsiról-kocsira járva kereste, de nem találta a melegszakaszokat.

Nyirbaktán 2 asszonyra a kalauz így kiáltott rá: Urak felszállani, indulunk.

Csodálatosnak tünt fel, hogy az általunk érintett falvaknak a csordái mind a sinek mellett legeltek. Kitünt, hogy a pásztorgyerekek kíváncsiságból hajtották azokat oda. Az utasok tehát vándor állatkiállításokat is láthattak. Mezőssy államtitkár is érdeklődéssel nézte.

Szerkesztői üzenetek.

„Egy olvasó, aki sokat hirdet” Névtelen levelekre elvből nem válaszolunk, arra azonban kíváncsiak vagyunk, hogy laptársunkat, amely a kérdéses híreskét nemcsak leadta, hanem a tárgygyal hasábokon is foglalkozott, szintén felkereste-e levelező-lapjával? Mi ugy vesszük észre, hogy csak bennünket szerencsételtett, dacára annak, hogy véleményünket előre nem is ismerhette. A hirdetési oszlopokat, reméljük, lefogja romboltatni, mivel magukon olyan plakátokat türetek meg, amely Önnek, aki „sokat hirdet” nem tetszik. Végül több férfiaságot vártunk oly egyéntől, aki ilyen kritika megtételére vállalkozik és nem azt, hogy egy nő által megirt névtelen levelező-lap háta mögé buvjék.

B. I. R.—a. Magánlevélben felelünk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SCHLICHTER GYULA.

Hirdetések.

Nyiregyházi Chewra Kadisa Szent Egyesület.

135—1906 sz. Szent-egyl. választm.

Árlejtési hirdetmény.

A nyiregyházi izr. szent-egyesület „Chewra-Kadisa” választmánya, 132—906 sz. jegyzőkönyv 3 p. hozott határozata alapján: a néhai Friedmann Károly főrabbi ur sirja fölé állítandó emlék-kő elkészítésére árlejtést hirdet.

A terv 1260 koronára van előírányozva. Az összes feltételek a statusquo izr hitk. irodában az árlejtés határidejéig, 1907. évi január hó 8-ik napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A vállalkozó köteles bánatpénz gyanánt a sirkő értékének 10 százalékát készpénzben, vagy értékpapirban letéteményezni. Zárt írásbeli ajánlatok megjelölésével annak, hogy a vállalkozó urak a feltételeket ismerik, 1907. évi január hó 8-ig Friedlieber Sámuel elnöknel adandók be.

Nyiregyházán, 1906. évi december hó 19-én.

MODERN
VÁROSI LAKÓHÁZAK
VIDÉKI KASTÉLYOK stb. számára.
ÉPÍTÉSI TERVEK
Nyiregyháza Pavlovits
Városház-utca II. Károly
Debreczen műépítésznél.
Kossuth-utca 26.

Iskola-utca 8-ik sz.
alatt, a Nyirvidék bolt- és nyomda-
helyisége

k i a d ó.

Értekezhetni ugyanott.

Homok-szőlők trágyázására legjobb

a tőzeges árnyékszék-trágya Pudrette.

Egy waggon elég 3 holdra.

A vasuti fuvar Nyiregyházaig csak 16 K.

Rendkívül olcsó áron megrendelhető teljes szavatosság mellett az.

**Első alföldi trágyaipar vállalatnál
DEBRECENBEN.**

Saját termésű sóstó-szőlőtelepi kitűnő

fajborait

literes palackokban kimérve és házhoz szállítva ajánlja

Róth Ferenc termelő.

Megrendelhető Nyirfa-utca 3. szám alatt.

Telefon szám 135.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül,

répa, szecskavágóit és gőzcséplő gépeit.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete

Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy az őszi szövetek **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legujabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel

Guttman Henrik.

Halmágyi Sámuel utóda

Nyiregyháza és vidéke női felöltők és kalap legnagyobb áruháza.

Föltünést kelt a most érkezett

==== **kizárólag** ====

különlegességei:

női és gyermek felöltők, modell kalapok, szörme kabátok, utazó és városi bundák, boák bámulatos olcsó árban kaphatók.

A nagyérdemű hölgyközönség b. látogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Halmágyi Sámuel utóda

Nyiregyháza, főtér, Tester-cukrászdával szemben.

A művelt ember

legbecsesebb karácsonyi ajándéka

a könyv!

melyet a legnagyobb választékban és a legszolidabb áron szerezhet be

Piringer J. utóda Borbély Béla

könyvkereskedésében

Nyiregyházán, városház-palota.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és diszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely
a közönség kedvenc itala
mindenütt kapható.

• • •

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár
BUDAPEST, V. ker., Nádor-utca 16.

Alapított 1882. évben.

Revolverek és töltények.

Divatos és alanyozott, broncirozott kályha tálcák, fa- és széntartók, öntött vaskályhák és lemez-konyhák a legjobb minőségben, főzőedények és konyha-berendezési cikkek szabott olcsó áron beszerezhetők

Wirschafter Ármin cégnél

Telefon sz. 90. Nyiregyházán. Telefon sz. 90.

Sack ekérészek.

Répa- és szecska-vágók.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen legbiztosabb szer az

== ákácvirágméz-cukorka ==

amelyet kellemes ízénél fogva a gyermekek is szívesen megesznek.

Egy doboz ára 40 fillér.

Kapható egyedül: **Dr. Szopkó Dezső** „Aranyas” gyógyszerárában Nyiregyházán, Pazonyi-utca 3. szám.

Szülők figyelmébe!

Kik gyermekeiket alapos **zongora tanításban** részesíteni óhajtják, forduljanak bizalommal **Nádassy Margit** k. a. (lakik pazonyi-u. 7. Király-ház), aki úgy kezdőket, mint haladókat nagy igyekezettel tanít.

Karácsonyi vásár

mélyen leszállított árak mellett november hó 20-án kezdődött meg

Ungár Lipót

divatáruházában.

Ajándékoknak igen alkalmas maradékok félárban.

Uj butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni az ujonnan berendezett

butor-raktáramra,

mely Városház-tér 12. szám alatt, a **Jakobovics-féle** volt butor-helyiségben van.

Raktáron tartok dús választékban:

a legujabb kivitelű háló- és ebédlő-szobákat, vas-, réz- és szalon butorokat, saját készítményű divány és garnitúrákat a legjobb minőségben.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

Lefkovits Zsigmond,

Városház-tér 12.

Szabadkézi festményű képeket és különböző tükröket, valamint az elsoroltakat gyári árban számítom.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és kalap áruháza

Óriási választék selyem és flanel blousokban.

Rózsá

Lajos utóda

Nagy választék szörme Boákban meglepő olcsó áron.

Óriási választék selyem és flanel blousokban.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

Nyiregyházi „Chewra-Kadisa“ izr. Szent-Egyesület.

Hirdetmény.

A néhai dr. Heumann Ignác emlékalap ez évi 240 korona kamata, két izr. vallásu helybeli, — ilyenek nem létében — szabolcsmegyei születésű egyetemi hallgatónak jutalmul lesz kiadva. Akik ezen jutalmat elnyerni óhajtják, születési-, szegénységi- és egyetemi hallgató bizonylatokkal felszerelt kérvényeket a „Chewra-Kadisa“ izr. szent-egyesület választmánya címén, Friedlieber Sámuel elnöknél legkésőbb 1907. évi január 15-ik napjáig nyujtsák be. Az összeget a boldogult halála évforduló napján, 1907. március hóban fizeti ki az egyesület pénztára. A kérvények felett a választmány dönt.

a „Chewra-Kadisa“ választmánya.

Hirdetések jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban Iskola-utca 3. sz.

Meghívó.

Az „Ujfehértói Gazdasági és Kereskedelmi Bank
Részvénytársaság“

alakuló közgyűlését

Ujfehértón, ideiglenes helyiségében, folyó hó 27-ik napján
délután 3 órakor tartja meg, melyre a részvényaláírók ezen-
n meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az alaptökének kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról meggyőződést szerezni.
  2. Az alapszabályokat megállapítani.
  3. A társaság megalakulása tárgyában határozni.
  4. A társaság igazgatóságát és felügyelő-bizottságát megválasztani.
  5. Az alapítók felelőssége tárgyában intézkedni.
- Kelt Ujfehértón, 1906. évi december hó 21-én.

Az alapítók.

Szőlő-
oltványok.
Valamint az
elmúlt évek-
ben is a

Küküllőmenti
Első Szőlőoltványi telep
tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 83.
Nagyküküllőmegye volt az egyedüli az egész országban,
mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű
egészséges fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványo-
kat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlő-
telepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönböz-
zőbb fajú és alanyu bor-, csemegebor- és különleges
csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlő-
birtokosok bámulatos eredményeket érnek el.
Kívánatra képes árjegyzék — számos elismerő
levéllel — ingyen és bérmentve.

KÜLÖNLEGESSÉGI
borsajtók,
szőlőbogyozó-gépek és
szőlőzuzók, valamint
mindennemű gazdasági gépek,
műszaki cikkek és malom-
berendezések előnyös feltételek
mellett beszerezhetők és raktáron is
találhatók

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvi-
teleket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyháza Gróf Károlyi-téren.
Fióközlet: Mátészalkán.

A Magyar Védő-Egyesület
védjegyével ellátott

SOROMPÓ

szivarka hüvely

legjobb hazai gyártmány

kizárólagos főraktára:

Stern Emánuel Fia

utóda

nagyőzsdéjében.

Nyiregyházi takarékpénztár-egyesület.

A Nyiregyházi takarékpénztár-egyesület
felvette üzletkörébe a

házi takarékpersely

rendszer, amely a legkisebb összegek meg-
takarítását is lehetővé teszi, fokozza a taka-
rékossági hajlamot s egyuttal kényelmes is,
mert bármikor hozzáférhető.

Mindazoknak, akik pénztárunknál jelent-
keznek, díjtalanul adunk kölcsön feltörhetetlen
acélperselyt 5 korona óvadék ellenében; ez
az összeg mint első betét már kamatoztatik.
A persely időről-időre pénztárunkhoz elho-
zandó, ahol azt a tulajdonos jelenlétében a
kizárólag általunk őrzött kulccsal felnyitjuk,
tartalmát megolvassuk s az összeget az e célra
szolgáló s a félnek kiadandó takarékbetét
könyvecskébe betétként bevezetjük. — Az
ekként elhelyezett pénzt felmondás nélkül
mindenkor folyósítjuk.

Nyiregyháza, 1906. november 23-án.

A Nyiregyházi takarékpénztár-egyesület
igazgatósága.

WIRTH JÁNOS és FIA

arany- és ezüstművesek

gyári raktára és új eladási helyisége
folyó évi december havában nyílik meg

IV., Városház-utca 3-5. sz. alatt.

Az átváltás régi helyiségünkben (IV. Fő utcát-ker. 9.)
igen mérsékelt árával már csak rövid ideig tart.

NEM SZÉGYEN FOLYADÉK

semmit. A Lysoform ennek dacára **ártalmatlan** úgy, hogy gyermek kezébe is bátran adható,
mert még akkor sem történik baj vele, ha véletlenül valaki tévedésből megissza. Ezért előnyben
kell mindig részesíteni a többi fertőtlenítő szerekekkel szemben, mert azok (szublimát, lysol, carból stb.)
és szerencsétlenség történt ezen mérgező szerekekkel. A Lysoform kell, hogy minden házban
készenlétben legyen; ha valaki megvágja kezét és kimossa azt Lysoformmal, a fertőtlenítéssel elősegíti a gyógyulást, ha beteg van a
háznál és fertőtlenítés szükséges, kéznél legyen a Lysoform. A tüdővész köpetjét, a székletet, az izzadt lábat, a rossz szagú árnyék-
széket, stb. Lysoformmal fertőtlenítsük és szagtalanítsuk. A Lysoform igen
olcsó és minden gyógyszertárban és drogériában használati utasítással kapható
eredeti üvegekben. Egy 100 grammos üveg (melyből 10 liter fertőtlenítő fo-
lyadékot készíthetünk) ára 80 fillér.

Tegyen vele kísérletet!

Legjobb varrógépek

kaphatók:

Herskovits Gyula

varrógép raktárban

Nyiregyháza, Városház-u. 10.

Singer és mindenféle rendszerű varrógépek házi szükségletre és ipari használatra.

Legtökéletesebb himző varrógépek

kényelmes

részletfizetésre!

Piöközlet: Kisvárdán, Beregszászon és Mátészalkán.

Budapesti áruház.

Rátvai cukrászdával szemben
a Parochia-épületben.

Rendkívüli nagy karácsonyi kiállítás!

Olcsó! Olcsó! Nagyon olcsó!
Minden elképzelhető gyermekjáték-
tárgyak, kicsinynek, nagynak gyönyörű ajándék-tárgyak.

Különösen kiemelendők tulhalmazott raktáramon lévő **képes-mesés könyvek, ifjusági iratok**, száz meg száz féle igen izléeses remek **levélpapírok dobozban** már 25 krajcártól kezdve mindenféle színben.

Kérem nem elmulasztani ez igen dúsan felszerelt

Budapesti Áruházat

megtékinteni hármily játék vagy ajándék-tárgyak bevásárlása előtt, mert még alkalmasabb áruházat a t. vevőközönség nem tapasztalt!

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

A Király József-féle ház

a Tokaji-utcában a Bundi korcsmával szemben **eladó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál **Britz Miksa** Iskola-utca 3. szám.

Két szép szoba

egy vagy két fiatalembernek bebutorozva vagy anélkül **kiadó.**

Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

NYIREGYHÁZI ÁLTALÁNOS HITELINTÉZET R. T. Befizetett alaptőke 500.000 korona.

A Nyiregyházi Általános Hitelintézet r. t. a **takarékosságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó**, mindenkinek, ki betevőinek sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos takarékgyűjtő perselyt

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és kamatozik.

A **takarékgyűjtő perselyt** zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, **hogy havonként legalább egyszer elhozzák** azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás végett a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak **20 fillért** csusztat valaki naponta a perselybe csudálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid **5 év** alatt is.

Tájékoztatóul szolgáljon az, hogy

Naponkénti 20 fillér	5 év alatt kamataival együtt	400 korona	50 fillérre növekszik.
" 40 " 5 " " " "	" " " " " " "	801	" — " "
" 60 " 5 " " " "	" " " " " " "	1201	" 50 " "
" 80 " 5 " " " "	" " " " " " "	1602	" — " "
" 1 kor. 5 " " " "	" " " " " " "	2002	" 50 " "
" 2 " 5 " " " "	" " " " " " "	4005	" — " "

Kérjen tehát ily

takarékgyűjtő perselyt

a Nyiregyházi Általános Hitelintézet r. t.-tól
Városház-utca 7. szám.